

V horách nebývají ploty

**P. Jiří Šlégr,
ředitel centra
Eljon**

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze
11/2023 / ročník XXXIII / 29 Kč

10 Patron diecéze sv. Klement

14 30 let Salesiánského domova

16 Diecézní setkání seniorů

28 Podobenství o deseti pannách

Zastav se a naslouchej.

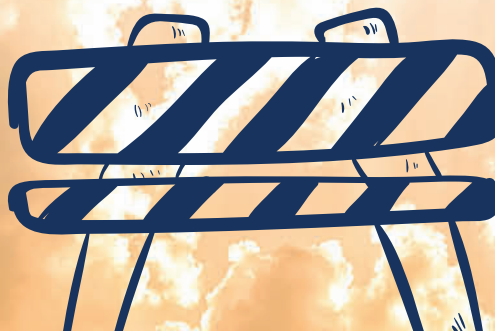
Diecézní setkání mládeže

25. 11. 2023 • 9.30 • Filharmonie Hradec Králové

- 9.00 *Příjezd a registrace*
- 9.30 *Začátek programu ve Filharmonii*
- 12.00 *Oběd (bageta a pitičko)*
- 12.30 *Přednášky, workshopy*
- 14.00 *Odpolední program*
- 15.00 *Mše svatá v katedrále Sv. Ducha*

*Více informací a přihlášku
najdeš na diecezko.cz*

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
S Boží pomocí dojdeme daleko / P. Jiří Šlégr
- 10 **patron diecéze**
Svatý Kliment
- 14 **výročí**
30 let Salesiánského domova mladých v Hradci Králové
pastorace
- 16 Diecézní setkání seniorů
- 17 Programy do škol
- 18 Anděl strážný
- 20 **historie**
tělovýchovná organizace Orel
osobnosti diecéze
- 22 Komunikací mezi rodiči a dětmi může být i tanec
P. Leopold Slaninka
host v diecézi
- 24 Kdo není proti nám, je s námi
P. Marián Pospěcha
- 28 **seriál**
Podobenství o deseti pannách
- 30 **Papežská misijní díla**
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.

Měsíčník. Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35,
500 01 Hradec Králové.
Adresa redakce:
Tiskové oddělení, Velké nám. 35,
500 01 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Pep-in, s.r.o.
Tisk: Tiskárna v Ráji, s. r. o.,
Semtín.

Cena: 29 Kč.
Roční předplatné: 319 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 /5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Nenechme zahálet svaté patrony v nebi...

Jakkoliv nevíme o nebi skoro nic, dovoluji si tvrdit, že v tomto stavu není ani zahálka ani nuda. Přece v blízkosti Boží, který je stále činný, nelze zahálet. To by nebylo nebe, ale jeho opak. Věřme, že veškerá činnost v nebi je radostí, včetně přímlyvy za nás. Jen je třeba o ni prosit, otevírat se jí.

Jeden za všechny, všichni za jednoho

Nebe, plnost Božího království, souvisí se společenstvím svatých. Jsou to naši přímlyvci a ochránci. Nicméně nejde o to, že když se chceme se svými modlitbami přiblížit k Bohu, tak potřebujeme nějakou nebeskou podatelnu a Boží sekretáře či lobbisty, přes které se k němu možná dostaneme a možná taky ne. Vždyť skrze Krista a vlastně už skrze víru a touhu, jsme bezprostředně blízcí Bohu.

Společenství svatých ale vyjadřuje důležitý fakt, že Ježíš nás učí žít jeden pro druhého.

Už tady ve světě máme církev, kde mše svatá, svátosti i společné modlitby nás navzájem posilují a sjednocují, a tak přibližují k Bohu. A toto pokračuje i v nebi. Prostě spolu s těmi, kdo jsou v cíli, Bohu předkládáme své modlitby. „*Kde jsou dva nebo tři, tak jsem já uprostřed nich.*“ Bohu je milé naše spojenectví, naše jednota.

Co vlastně znamená, že máme patrony v nebi?

Jako zde na zemi si rozumíme s lidmi podobné profese nebo životního příběhu, tak nám jsou inspirací takoví lidé, kteří už jsou v nebi s Bohem.

Máme patrona křestního, biřmovacího, národního... To není náhoda, jsou nám blízcí společným jménem, národností, a pak ti, kteří nás nějak zaujali svým životem.

Dá se říci, že svatí předkové v nebi nás pozorují v tomto světě a fandí nám. Jsou jako fanoušci na tribuně v našem životním běhu a přejí nám, abychom dobře vybojovali svůj životní zápas a doběhli do cíle. Nejsme v tom sami. Svatí jsou s námi.

Ten můj

Pro mne osobně byl před 11 lety objevem sv. Šarbel Machlúf, řeholník z Libanonu, který mne fascinoval svým životem pokory, modlitby a lásky a svou pomocí, která působila nejen kdysi, ale i dnes. A pak je tu jeho ekumenický rozměr, když jsem na vlastní oči viděl, jak se k jeho hrobu v klášteře Annaya chodí modlit nejen různí křesťané, ale i mnozí muslimové.

Při našem putování Libanonem jsme mnohokrát zakusili i jeho smysl pro humor. Vnímalí jsme ho jako pomocníka pět minut po dvanácté. Skutečně, mnohokrát jsme ho při svém putování prosili o přímlyvu v situaci, kdy jsme se někam nemohli dostat nebo jsme hledali nocleh, a když už jsme to po marném čekání vzdali a odcházeli pryč, tak najednou se někdo ukázal a nabídl nám pomoc. Mnohokrát...

Svatý Šarbel nás opakovaně učí, že je třeba věřit v jakékoliv situaci, že Bůh má poslední slovo.

Jakou zkušenost s přímlyvou našich svatých patronů máte vy?

Všem vám žehná

S Boží pomocí dojdeme daleko

Původně soustružník a frézař, který vystudoval robotiku a následně i teologii, se posléze stal národním ředitelem Papežských misijních děl v Česku. Před dvaceti lety založil **P. Jiří Šlégr** v Krkonoších centrum sloužící k odpočinku i vzdělávání. A plány má i do budoucna.

Eljon, proč vlastně vzniknul?

Horské středisko Eljon vzniklo na faře ve Špindlerově Mlýně v roce 1997. Bylo to přesně 200 let poté, co byla postavena. Toto mě došlo až letos, když jsme se trochu více zabývali historií fary.

Přišel jsem tehdy do farnosti Vrchlabí z Červeného Kostelce, kde jsem v roce 1996 působil jako novokněz. Pomáhal jsem i v Hospici sv. Anežky České, který byl právě otevřen. Tam jsem se seznámil a následně spolupracoval s MUDr. Marií Svatošovou, zakladatelkou hospicového hnutí i tohoto prvního hospice v Čechách. Oba dva jsme cítili, že by kromě pomoci umírajícím bylo potřebné následně pomoci i příbuzným pacientů a zaměstnancům hospiců. A tak vznikl v roce 1997 projekt Podaná ruka. Bylo potřeba najít místo, kde by si příbuzní i zaměstnanci mohli odpočinout a nabrat nových sil. K tomuto účelu jsme tehdy vybrali zchátralou špindlerovskou faru, vytvořili projekt a začali ji opravovat.

Tu jste ale opravovali za provozu.

Přestože byla budova střediska Eljon dokončena v roce 2003, různé aktivity zde probíhaly již od roku 1997. Většinou šlo o pobyty s duchovní náplní. Spojovali jsme modlitbu s prací, spali ve spacáku na matracích, měli suchý záchod a vlhké zdi. Některé akce se pro zájem účastníků každoročně opakovaly. Třeba Duchovní občerstvení při prvním pátku, Antiochie – misie mladých, Týden ticha před Velikonocemi, Silvestr a vánoční návštěvy u místních lidí spojené se zpíváním koled.

Když už jsme v tom vyjmenování akcí, zmiňte další, které mají na Eljonu již tradici.

Za celou dobu existence střediska zde proběhly či stále probíhají nejrůznější pobyty. Se zaměřením na zdravý životní styl to byly např. Prima týden (9×), Kurz vaření aneb, jak zdravě provařit víkend (2×), Prima pobyt pro zdraví; na pomoc mladým lidem najít svou životní cestu pak Víkend o povolání (7×). Formačně-vzdělávací náplň měla Misijní škola animátorů (15×). Proběhl zde i kurz výroby biblických postaviček či Víkend s africkými bubny (2×). Prostory Eljonu mnohokrát sloužily pro besedy a setkání s hosty z různých oblastí světa.

Kostru tvoří akce, které jsou již léta stálíci. Je to především akce Setkání zdravotníků, kterou 20 let až do roku 2020 vedla paní MUDr. Marie Svatošová. Setkání je zaměřeno pro zaměstnance hospiců a všechny ostatní dlouhodobě pečující o těžce nemocné a umírající. V letech 2001–2022 se na 70 akcích sešlo 1290 zdravotníků. Další dlouholetou akcí je Duchovní obnova pro manželské páry, kterou mám na starosti převážně já. V letech 2003–2022 proběhla celkem 48× a zúčastnilo se 628 zájemců. Adventní víkend ticha uvozuje každoročně adventní čas. Pobyt, při kterém se účastníci mohou ztížit, rozjímat nad Písmem, hledat odpovědi, zastavit se v denním shonu. Účastníky doprovázím od roku 2006, dosud jich zde na 26 akcích rozjímal 489. Nelze opomenout akci Jak si udržet dobrou paměť i ve vyšším věku. Pobyt je určen především pro seniory a vede je od počátku Ing. Eva Outratová, členka České společnosti

pro trénování paměti a mozkový jogging. Od roku 2008 do 2022 si trénovala paměť celkem 393 účastníků v 27 kurzech. Od roku 2015 byl zahájen Poustevnický pobyt, který vede P. Günther Herbert Ecklbauer, OMI. Do r. 2022 přijelo celkem 72 zájemců. Posledních několik let nabízí středisko novinky, které se zde zabydlují. Do roku 2022 se účastnili zájemci 3× Víkend pro fotografy, 3× Nad Bibli s biblistou, 5× Perníkového víkendu a 5× Víkendu pro snoubence, což je kurz přípravy na manželství. Jsem rád, že díky Bohu, se dílo stále vyvíjí a žije.

Máte spočítáno, kolik akcí již od počátku Eljon hostil?

V letech 1997–2022 se konalo ve středisku Eljon 612 prospěšných akcí, z nichž 325 organizovalo samo středisko a u 287 zajišťovalo zázemí pro pobyt členů jiných organizací. Celkem se jich účastnilo 11 000 účastníků. Kromě výše uvedených akcí u nás měly zázemí např. duchovní obnovy pro různá farní společenství a řeholní řády, pracovní zasedání křesťanských médií, pobyty dětských výtvarných kroužků, žáků základních, středních a vysokých škol, základních uměleckých škol, kurzy zdravé výživy, pracovních duchovních pobyty salesiánských středisek, pobyty skautských kolektivů, porodnický kurz, pracovní pobyty občanských sdružení, pobyty společenství protestantských církví, pobyty mateřských center, zimní a letní dětské tábory, kurzy Nordic walking a pobyty s misijní tematikou.

Jak hodně je Eljon využíván i třeba k dovoleným?

◀ Vlevo budoucí přístavba, vpravo stávající objekt fary

◀ Budova střediska Eljon dokončena v roce 2003

Na dovolenou k nám může přijet každý, rezervaci lze udělat na webu. Peníze, které takto z ubytování získáme, pomáhají zajišťovat naši hlavní neziskovou činnost. Ve středisku máme k dispozici 9 pokojů (1–6 lůžkové) pojmenovaných po některém ze světců, kteří jsou zároveň i jejich patrony. Můžete tedy pobývat např. u sv. Františka a sv. Štěpána, sv. Ludmily či sv. Václava, sv. Michaela, sv. Gabriela a sv. Barbory. V prvním patře je kompletně vybavená kuchyň a jídelna, venku ohniště s altánem. Výhodou je, že v podkroví máme krásnou obydlenu (se svatostánkem) horskou kapli, zasvěcenou Panně Marii a sv. Terezii z Lisieux. Početná část hostů se pravidelně vrací, protože se jim líbí domácí prostředí, kvalita ubytování a přijatelné ceny. Celkem v letech 1997–2022 využilo nabídky Eljonu více než 21 500 hostů (přibližně 10 500 na rekreaci a téměř 11 000 na prospěšné akce).

🔥 Špindlerův Mlýn je zcela specifická lokalita, máte kontakt s běžnými turisty? Vyhledávají duchovní služby?

Mít „turistickou farnost“ je zcela specifické, protože často nevíte, kdo právě přijede či přijde do kostela. Na webu se snažíme nabídku „duchovna“ zveřejňovat. Turisté v sezóně klidně zdesetinásobí počet místních obyvatel Špindlu. Rád se setkávám s těmi, kteří si chtějí v naší lokalitě domluvit svatbu nebo křtiny. Celá řada lidí vyhledá na horách i svátost smíření a domů odjíždí obdařena tímto krásným dárkem. Na zimní sezónu se snažíme vyjít vstříc i nedělními večerními bohoslužbami. Těž potkávám turisty,

kteří se k nám vrací, putujeme spolu třeba jako poutníci na Sněžku či ke kapličky sv. Františka. Podkrovní kaple na Eljonu bývá častým místem setkání při bohoslužbách. Nedávno jsem stihl v nemocnici zaopatřit umírající ženu, která na horách zkolabovala. Byl jsem tehdy na túře, když její dcera volala. Paní k nám přijela na dovolenou, kterou zakončila v nebi. Další duchovní servis nabízím rodinám, skupinám či společenstvím v rámci duchovních obnov, bohoslužeb, přednášek, společného zpívání, táboráku, modlitby nebo výletu. Buď oni přijedou za mnou nebo já k nim na hotel či chatu. S péčí o turisty je spojena i péče o ty, co se o ně starají. Nedávno jsem tak pokřtil v nemocnici na intenzivní péči kuchaře. Hory jsou místem, kde si můžeme být blíž a tak proč to nevyužít.

🔥 Hory. Máte nějaký neotřelý zážitek s horami?

Jednou jsme šli na dlouhý výlet do Polska a zabloudili jsme. Když už se začalo stmívat a my jsme to měli ještě pořádný kus cesty přes neznámý les, najednou se ukázala na kraji vesnice stařenka, která se nabídla a svým autem nás ochotně několik kilometrů dovezla k našemu autu. Tehdy bylo 2. října a my s vděčností věříme, že to bylo dílo sv. andělů strážných.

Když jsem jednou končil duchovní cvičení poslední horskou túrou, zkrátil jsem si cestu, abych stihl dojít včas na špindlerovskou faru. Šel jsem tehdy místy, která jsem původně neplánoval a potkal u roubenky pod lesem ženu, která se mě ptala,

zda bych ji s přítelem připravil na svatbu a oddal. My jsme se v ty dny intenzivně modlili, aby se na Víkend pro snoubence přihlásilo dostatek párů. Hospodin nás vyslyšel, protože kurz už pak byl za několik dní. Překvapením pro mě bylo, když mě paní řekla, že jsme sousedi, protože bydlí vedle vrchlabské fary.

Před několika lety jsem na faře ve Špindlu připravoval skupinu dospělých na křest. Po cestě musíte v zimě projet velmi prudký a nepříjemný úsek cesty. Silnice bývá i zledovatělá, kde nepomohou ani řetězy. Během večera se udělala venku ledovka, takže jsem musel nechat auto několik dní na horách, sejít do centra pěšky a do Vrchlabí mě dovezli přátelé.

🔥 Jste dost nápaditý člověk, akcí máte ve farnostech hodně. Připravujete nějakou novinku?

Letos jsme 28. října oslavili 20. výročí otevření centra Eljon. Pozvali jsme na bohoslužbu otce biskupa Josefa Kajneka, který zde také před dvaceti lety světil kapli v podkroví fary. Byla to příležitost k poděkování Bohu za všechny milosti a zázraky, které jsme zde mohli prožít. K tomuto vychází také publikace Příběh špindlerovské fary, kde lidé uvidí zajímavé historické souvislosti týkající se fary, kostela, života místních lidí i proměny fary v centrum Eljon. Kromě bohaté fotogalerie prozrazuje třeba jména všech 38 duchovních správců (němečtí, čeští a polští kněží), kteří se do života špindlerovské farnosti od r. 1807 do r. 2023 zapojili. Určitě se Vám bude líbit.

Žehnání Eljonu, biskup Dominik Duka, 5. 10. 2003

MUDr. Marie Svatošová stála u zrodu Eljonu

Chystáte prý rekonstrukci Eljonu.

Chtěl bych ještě představit dva projekty, na kterých mi velmi záleží. První se týká přestavby Eljonu a vytvoření pěti nových samostatných koupelen k pokojům, což chceme realizovat v brzké době. Kdo by nám chtěl pomoci, může modlitbou, finančním darem nebo přijet jako dobrovolník a přiložit ruku k dílu. Protože stávající prostory fary již nedostačují, plánujeme k faře přístavbu, ve které bude velká společenská místnost – jídelna a kuchyň, dvě bytové jednotky jako zázemí pro lektory, správce a obsluhu střediska. Nové toalety a parkoviště poslouží i návštěvníkům sousedícího kostela. Máme stavební povolení, ale chybí nám dostatek peněz. Spoléháme na Boží požehnání, které vidíme i ve štědrosti dárců a lidí, kteří naši činnost podporují. Vaše darovaná „cihla“ (finanční dar) udělá radost všem, kdo faru již od roku 2003 využívají k rekreaci a odpočinku, setkání s Pánem, pro nabrání sil i ke vzdělávání. (Více o možnosti podpory v rámečku.)

O co nám jde, můžeme vyjádřit africkým příslovím: Když chceš jít rychle, jdi sám. Když chceš dojít daleko, jdi společně! Těšíme se, že společně s Vámi a s Boží pomocí dojdeme daleko. Za jakoukoliv podporu Vám ze srdce děkujeme!

Na jaké akce mohou čtenáři v nejbližší době přijet?

Do srdce našich nejvyšších hor si naplánujte dovolenou nebo ji někomu věnujte jako dárek k Vánocům. Máte-li zájem,

můžete letos stihnout ještě třeba listopadovou Duchovní obnovu pro manželské páry či oblíbené Adventní víkendy ticha. Na duben 2024 připravujeme víkendový kurz Nad Bibli s biblistou, kde P. Angelo Scarano, Th.D. S. S. L. ukáže, jak prakticky pracovat s Biblií, jak se modlit s Biblií a jak ji číst s užitkem. Poustevnický pobyt (pondělí až pátek) povede P. Günther Ecklbauer, OMI. Na společný život v manželství zájemce rádi připravíme na Víkend pro snoubence. Nejlepší je sledovat náš web www.eljon.cz nebo nás kontaktovat: Horské středisko Eljon, 543 51 Špindlerův Mlýn 33, tel.: 732 580 154, e-mail: info@eljon.cz.

Jací jsou lidé v horách oproti pohodlí ve městech?

Líbí se mi, že často na horách potkáte lidi, kteří si pomáhají nebo se pozdraví, i když se před tím třeba nikdy neviděli. Je pěkné, že kolem stavení nebývají ploty, takže se Vám divoká zvěř může dostat až pod okna. Domorodci si dokážou poradit s obtížnými situacemi při zimních kalamitách, s množstvím sněhu apod. Mnozí mají dobrou fyzickou kondici, když chodí v horském terénu. Někdy to trvá delší dobu, než se s horaly sblížíte, o to ale hlubší pak přátelství bývá. Pokud místní lidé jsou zaměstnaní v turistickém ruchu, ubytovávají a pečují o hosty, mají to mnohem náročnější s účastí na bohoslužbě o víkendu, kdy k nám přijíždí nejvíce hostů. Problém bývá, když přijde stáří či nemoc a nemá se kdo o takové lidi doma postarat. Potom hory opouštějí a stěhují se jinam. Je velký rozdíl trávit na horách jen dovolenou nebo zde trvale žít.

Stáří místní kérkonošsky říkají: „U nás je půl roku zima a druhý půlrok zejma.“

Chodíte po horách?

Po horách chodím velice rád. Protože hory jsou jednou krásnou kapitolou knihy Božího stvoření, v této „knize“ se snažím číst aktuální sdělení Nejvyššího. Písmo svaté také prozrazuje, že nebesa vypravují o Boží slávě a dílo jeho rukou zvěstuje obloha. Proto, když jsme na horách – jakoby blíž nebi – můžeme tyto skutečnosti vnímat hlouběji. Přijďte si to k nám vyzkoušet!

Pavel J. Sršeň

Chcete rozvoj Eljonu podpořit?

Naskenujte QR kód a si vyberte, jak pomůžete. Finanční částku lze poslat na č. účtu 1187066329/0800, VS 888 (přístavba), VS 555 (přestavba koupelny). Pro úhrady v cizí měně: IBAN: CZ06 0800 0000 0011 8706 6329, kód banky (BIC): GIBACZPX. Kontakt: ŘKF – děkanství Vrchlabí, Nám. Míru 287, 543 01 Vrchlabí 1, tel. 731 645 349, e-mail: rkf.vrchlabi@dihk.cz, www.farnostvrchlabi.eu

Info: www.pristavba-farasm.cz

(Knižní tipy

Karmelitánské knihkupectví

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradec@kna.cz
web: eshop.cirkev.cz

Petr Kukul

Stará Boleslav

Stará Boleslav v dramatických příbězích, legendách a historii plné zvratů i zázraků

Málokteré místo v Čechách ukrývá tolik dramatických příběhů, legend a historii plnou zvratů i zázračných okamžiků jako Stará Boleslav. Knižka je průvodcem po zdejších svatých místech, po staroboleslavských duchovních i uměleckých pokladech, ale i vášnivou poctou všem, kdo se o místo spojené se svatováclavskou a mariánskou úctou starali a nenechali ho upadnout v zapomnění. *Brož., 128 s., 299 Kč*

Bruno Ferrero

Vyprávěj mi o Desateru

Krásně ilustrovaná knížka nabízí příběhy a zamyšlení nad slovy, která dávají člověku svobodu a celému světu krásu i řád. Hodí se pro četbu doma, v menších společenstvích i na prvním stupni základní školy. *Váz., 52 s., 239 Kč*

Godzone tour 2023 letos také v Brně a ve Zlíně

Letošní ročník **Godzone tour na téma „Nebojte se“** se konal na konci října v šesti městech Slovenské a České republiky. V Česku se uskutečnil ve středu 25. října ve Zlíně v Datart hale a ve čtvrtek 26. října v Brně na Výstavišti.

Godzone tour je každoroční evangelizační turné, které spojuje originální hudebně-taneční program s jedinečnými příběhy lidí, inovativní video-produkcí a divadelní show. Jedná se o projekt, který se snaží šířit víru v Ježíše Krista a pomáhá lidem objevit, kdo Ježíš je a co udělal a stále dělá životem lidí. Během večerního programu vystoupili na stadionech a ve sportovních halách různí umělci a známé křesťanské kapely a společenství.

Godzone tour nezahrnoval pouze celovečerní koncerty, ale v daném místě také probíhala evangelizace v ulicích, dobročinné aktivity, pomoc charitním centrům a zábavně-výchovné programy na základních a středních školách.

Worship Night (večer chval) v Pardubicích 1. prosince 2023

V Královéhradecké diecézi na Godzone tour volně naváže křesťanský evangelizační večer Worship Night (večer chval), který se uskuteční dne 1. prosince 2023 od 18 do 21 hodin v kulturním domě Dukla v Pardubicích.

Celý večer povede slovenská kapela Espé z projektu Godzone společně s kapelou Gedeon z Projektu ON ve Valašských Kloboukách. Worship Night bude probíhat od 18 do 21 hodin a je určen pro lidi všech věkových kategorií. V prostorách kulturního domu je místo, kde se dá občerstvit. Pro rodiny s malými dětmi bude vyhrazen prostor, kde si děti mohou hrát (hlídání dětí však nebude zajištěno). Vstup je zdarma díky podpoře Nadačního fondu Credo.

„Worship Night, je především modlitební setkání, během kterého se chceme společně postavit před Boží tvář, chválit Pána a uctívat za to, kým je. Když se scházíme a chválíme ho, Bůh je uprostřed nás. Tento večer bychom chtěli vyvyšovat jeho Jméno nad Pardubicemi a žehnat všem obyvatelům, farnostem, sborům a také představitelům města.

Večer je plánován nejen jako modlitební, ale také jako evangelizační. Naší touhou je, aby každý poznal Ježíše Krista a mohl přijmout jeho nabídku spasení. Během večera chval zazní slovo od otce Jana Uhlíře, pardubického arciděkana, pozvání budou i další místní kněží a pastoři. Srdečně tedy zveme každého, komu hoří srdce pro Ježíše, kdo touží po tom, aby se Pardubice probudily a rozezněly chválou.

Přijďte nejen vy, ale pozvěte také své přátele a známé, kapacita kulturního domu je velká!“ (Eva Beranová z organizačního týmu Worship Night).

Více informací o programu a průběhu večera bude zveřejněno na stránkách www.credonf.cz.

Ve spolupráci s Evou Beranovou připravila
Julie Němcová

Ocenění chlumecké farnosti

Ve třetím ročníku soutěže Hereditas obligat (Dědictví zavazuje), organizované Radou Královéhradeckého kraje, byla ŘKF Chlumecká nad Cidlinou oceněna dvěma druhými místy v kategoriích Stavební obnova chráněné památky a Záchrana neprohlášené památky. Chlumecká farnost je jedinou v Královéhradeckém kraji, které se této pocty dostalo.

Chrám sv. Voršily v Chlumci nad Cidlinou má nyní krásně renovovanou věž a v kostele sv. Václava v sousední Staré Vodě jsou opět funkční téměř dvě stě let staré varhany. Kostelní věž v Chlumci nad Cidlinou byla v kritickém havarijním stavu. Věž je součástí chrámu, který byl postaven v letech 1536–1543 mistrem Petrem pro Jana z Pernštejna. V 17. století byl kostel rozšířen o dnešní hranolovou věž. Na počátku 20. století stavbu upravil Václav Sucharda. Zatímco věž kostela je z dálky viditelná a obdivovaná dominantou, chlumecké občany těší i jeden detail: věž zdobí ze všech světových stran efektní čitelné ciferníky s fungujícími hodinami.

Pominulo období, kdy se ve městě na kostelních hodinách zastavil čas...

Ve Staré Vodě naopak vyznamenaná památka nedominuje krajině, ale obohacuje půvabný kostelík, sousedící s unikátní dřevěnou zvonící z přelomu šestnáctého a sedmnáctého století. Jsou to varhany, které byly zhotoveny varhanářem Ignácem Welzelem z Králík v roce 1843. Řadu let chátraly, jejich zvuk se z kostela vytratil. Měchy byly dřevěné, dřevěné řady v manuálu zničené, všude červotoč. Jediným řešením bylo kompletní restaurování. A to se podařilo. Varhany opět zprostředkovávají silný zážitek věřícím a milovníkům hudby vůbec.

Slavnostní akt v Nové Pace v červnu letošního roku, na kterém chlumecký farář Arnošt Vidourek převzal z rukou hejtmána Královéhradeckého kraje Martina Červíčka čestná uznání, byl důstojným koncem úspěšné etapy.

Hana Tomsa-Hladík

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednavky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Fulvia Degl'Innocenti
Manuela Leporesi

První živý betlém

Ilustrovaná publikace pro děti od 5 let vypráví příběh o tom, jak sv. František z Asissi postavil úplně první betlém na světě a jak se tato událost stala součástí oslav vánočních svátků. *Váz., 24 s., 279 Kč*

Hallie Lord

Neboj se... to se snadno řekne!

Vtipné, ale i hluboké svědectví autorky o tom, jak se učila zápat s vlastním strachem a nedůvěrou, že se Pán doopravdy stará. Její příběhy a zkušenosti z každodenního života oslovují především ženy žijící v rodinách, ale poselství má univerzální platnost. *Brož., 192 s., 269 Kč*

Diář 2024

Ke každému dni je uveden církevní a občanský svátek, odkaz na denní modlitbu církve a na liturgické texty, antifona k žalmu. *Brož., kapesní formát 8,3×14,8 cm, 144 s., 89 Kč*

Svatý Klement – třetí nástupce svatého Petra

V královéhradecké diecézi slavíme 23. listopadu svátek jejího **hlavního patrona** sv. Klementa I., římského papeže, který se osobně znal s některými apoštoly. Původem byl z pohanských vrstev a křesťanství přijal až později. Doba jeho působení se klade do let 92 – 101.

Sv. Klement, označovaný také přізviskem Římský, pocházel z města Filippi v Makedonii. Tam se údajně seznámil, ještě jako pohan, s apoštolem Pavlem. S ním pak doputoval do Říma. Přijal křesťanství a stal se jeho pomocníkem při hlásání radostné zvěsti. Sv. Pavel se o Klementovi zmiňuje v listu Filipánům (Flp 4,3), označuje ho jako věrného druha a spolupracovníka. Patří k apoštolským otcům, tedy k nejstarším otcům Církve pamatujícím Ježíšovy učedníky. Zmiňovaný je i v starokřesťanském spisu Pastýř Hermův. Tam Klement vystupuje jako biskup zplnomocněný k zasilání listů církevním obcím mimo Řím.

Během svého pontifikátu ustanovil v každém římském okrsku sedm notářů, kteří měli zaznamenávat skutky mučedníků. Sám sepsal také několik spisů např. První list Korintánům, ve kterém se zabývá sporem týkajícím se presbyteria (správců církevní obce). Klement obhájí názor, že presbyterský úřad navazuje na apoštolskou tradici. Dalším spisem je Druhý list Klementův, ve kterém kritizuje špatné mravy věřících a žádá nápravu.

Jako dobrý pastýř usiloval o dobrou pověst církve. Napomínal rozhádané obce a zdůrazňoval, aby věřící měli vždy před očima vzor Kristův. Upozorňoval na význam křesťanských ctností a také modlitby, především pak za provinilé a bloudící. Věřícím kladl na srdce nezbytnost dobrých skutků, bez kterých je víra mrtvá. Vysílal do různých koutů římské říše

☞ Sv. Klement I., patron naší diecéze.

hlásatele evangelia. Sám údajně pokřtil na 400 římských patriciů. Když se to dozvěděl císař Traján, poslal sv. Klementa do vyhnanství v Chersonésu na poloostrově Krym. Tamní zaniklé biskupství bylo, mimochodem, titulárním biskupstvím arcibiskupa Karla Otčenáška.

Ani ve vyhnanství neutichala Klementova horlivost pro evangelium. Pokračoval ve své bohubilé činnosti, založil údajně 75 kostelů, pomáhal křesťanům, odsouzeným k práci v tamních mramorových lomech. Vyčerpávající dřinu ještě umocňovaly vedro a zoufalý nedostatek pitné vody, žízeň byla spalující. Podle jedné z legend se po jeho modlitbách objevil nad lomem beránek, který hrabal

kopytem. Klement pokračoval rukama tak dlouho, až našel pramen čerstvé vody, který prýštil přímo ze skály. Když císař Traján zjistil, že světec nepolevuje ve své horlivosti pro Krista ani ve vyhnanství, rozhodl, že ho nechá popravít. Klement byl přivázan ke kotvě a vhozen do vod Černého moře. Bylo to patrně roku 97 nebo 101. Křesťané jeho tělo i s kotvou vytáhli, pohřbili a nad jeho hrobem později vystavěli kapli. Postupně ale byli křesťané z Krymu vytlačeni pohany a místo posledního odpočinku sv. Klementa upadlo v zapomnění.

Když sv. Cyril a Metoděj podnikali misijní cestu do Chazarské říše (zaniklý státní útvar na pomezí východní Evropy a Asie), zastavili se také na Krymu, kde vedli vykopávky v okolí bývalého kostela v Chersonésu. Tam narazili na ostatky papeže Klementa, které pak údajně přinesli na Velkou Moravu, snad na Hradisko sv. Klementa. Podle legendy je roku 868 dopravili do Říma jako dar papeži Hadriánovi II. Dnes jsou uloženy v bazilice sv. Klementa nedaleko Kolosea.

☞ Díky sv. Cyrilu a Metodějovi se Klement stal prvním světcem uctívaným na našem území.

O tom svědčí i to, že je mu zasvěcen nejstarší kostel u nás, rotunda na Levém Hradci. Nejstarší dochovanou památkou jsou románské malby v apsidě kostela ve Staré Boleslavi. Úcta ke světci u nás přetrvávala po staletí. Jeho jméno nese

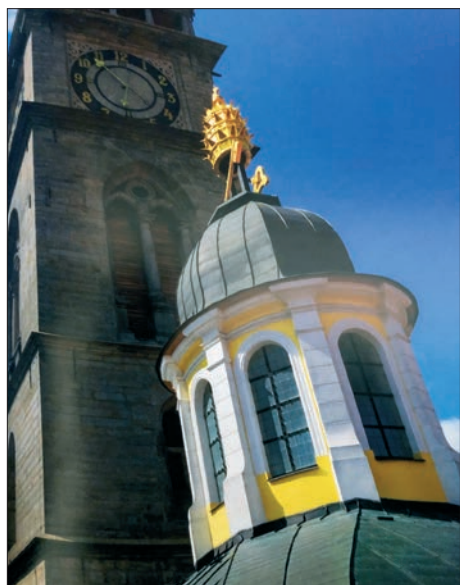
jezuitská kolej v Praze Klementinum, podle staršího kostela sv. Klementa při někdejším klášteře dominikánů. Svatý Klement I. (také Klemens I. Romanus, Kliment I.), je vzýván jako ochránce před vodními pohromami, před bouří, bleskem. Je patronem kameníků, kloboučníků, námořníků, města Sevilly a poloostrova Krymu. Nejčastěji bývá zobrazován jako papež nebo v dlouhé římské tunice. Mezi jeho atributy patří kotva, ryba, pramen, moře.

77 V královéhradecké diecézi se svátek sv. Klementa slaví jako liturgická slavnost.

Oblibě se těšil v období osvícenectví, kdy přežívaly některé tradiční formy barokní zbožnosti. Dokladem může být *Píseň ke sv. Klementu, papeži a mučedníku Páně*, vydaná v hradeckém tiskařství Tybely v roce 1799. Zasvěcena je mu kaple pod Bílou věží, v katedrále sv. Ducha je umístěna jeho busta od akademického sochaře Vladimíra Preclíka.

77 Kapli sv. Klementa někteří kronikáři pokládají za jeden z nejstarších kostelů nejen v Hradci Králové, ale i v Čechách.

P. František Švenda, autor dějin Hradce Králové (poslední, kdo měl přístup k pramenům městského archivu) píše, že

◀ Kopule kaple sv. Klementa vedle hradecké Bílé věže

v kronice Johaneše Marignoli je pověst o založení kaple sv. Klementa na hradě jménem Gradic. Kapli nechal postavit kníže Bořivoj, když se vracel se svou manželkou sv. Ludmilou z Moravy, kde byli oba pokřtěni sv. Metodějem. Zmínka o kapli sv. Klementa je podle historika PhDr. Jiřího Němečka také v Neplachově kronice Opatovického kláštera, kde se uvádí jako jediný známý kostel v Hradci Králové v roce 1134. Na jeho místě byla vybudována barokní kaple, zasvěcená hlavnímu patronovi diecéze sv. Klementovi I. Stavebníkem byl Jan Adam Vratislav z Mitrovic, šestý biskup královéhradecký.

Ten se na podzim roku 1713 rozhodl nahradit starou gotickou kapli, která byla ve špatném stavu, novou stavbou. Mezi donátory patřil v roce 1715 také papež Klement XI., což nepochybně dokládá prestižní význam akce. V roce 1716 byla dokončena hrubá stavba. První mše se konala 23. listopadu roku 1717. Vysvěcena byla kaple 14. září roku 1721.

Jan Adam Vratislav z Mitrovic proslul nejen jako stavebník, projevil i vytříbený vkus vzdělaného aristokrata. K realizaci svých záměrů si vybral Jana Blažeje Santiniho-Aichla, proslulého pražského architekta, který si získal značné renomé na stavbách předních šlechtických rodů a církevních řádů. U kaple sv. Klementa nemáme přímo doloženo Santiniho autorství. Odvozuje se z jeho tehdejší činnosti pro biskupství v Hradci Králové a také z celkového velkorysého rozvrhu a kvality architektury, která patří k nejvýznamnějším dílům vrcholného baroka ve městě.

„V siluetě města se projevila nová kaple štíhlou převýšenou lucernou s atributy sv. Klementa, papežskou tiárou se zkříženými svatopetrskými klíči, které se staly demonstrativním poukazem katolické víry k počátkům křesťanství v zemi, k patrocinii, k tradici svatyně považované tehdy za nejstarší v Čechách a symbolizovaly pro současníky i budoucí ochranu světce – papeže nad městem a diecézí,“ píše na stránkách královéhradeckého děkanství historik umění docent Vladimír Hrubý.

◀ Interiér kaple sv. Klementa

Z původní architektury se dochovala pouze část obvodové cihlové zdi s opěrným pilířem na jihovýchodě, obvodová zeď na severozápadě, kde tvoří součást Bílé věže, také fragment lomeného portálu a zazděná vysoká okna na obou stranách jihovýchodního nároží, dále okno v prvním patře věže a pískovcová klební žebra. Použití cihlových tvarovek, trojúhelných cihel ukončených oblouky, svědčí o německém vlivu. Kaple sv. Klementa se tak do jisté míry odlišuje od současné stavby Svatého Ducha, kde se s podobnými články nesetkáváme. Spojuje je však společný typ zdiva i cihel.

Původní vybavení kaple není známé, dochovalo se až novější. Hlavní oltář s obrazem sv. Klementa vznikl před polovinou 18. století. Olej na plátně průměrné kvality je dílem neznámého malíře. Úctu ke sv. Klementovi demonstroval vzácný dar, který získal v roce 1737 devátý biskup Jan Josef Vratislav z Mitrovic od papeže Klementa XII. pro katedrální kostel sv. Ducha. Když bylo tělo sv. Klementa v Římě vyzdvíženo, byla jedna z relikvií přenesena i do Hradce Králové.

Při rozsáhlé úpravě katedrály v roce 1788 za biskupa Jana Leopolda Haje se dostala některá díla a relikviáře do kaple sv. Klementa. Ostatková skříň byla umístěna na její epištolní (východní) straně, kde se nachází dodnes. Současně byl do

kaple přenesen soubor obrazů Křížové cesty, který tam zůstal až do její poslední opravy v letech 1995–1998.

Kaple sv. Klementa prošla od doby svého vzniku řadou oprav. Její stavební stav se postupně zhoršoval v sedmdesátých letech 20. století. Přispěly k tomu statické poruchy na Bílé věži, s ní spojené. V roce 1979 byla navržena generální rekonstrukce kaple sv. Klementa, ale přípravné práce se nepodařilo zahájit. Současně byla odbourána sakristie na východní straně, která byla v havarijním stavu a byla dodatečně připojena k původní architektuře Jana Blažeje Santiniho. Poslední mše se konala 23. listopadu 1979. Sakrální prostor se pak pro liturgické účely na dlouhou dobu uzavřel.

V roce 1983 vznikl projekt statického zabezpečení Bílé věže, jehož součástí se stala dokumentace k opravě kaple. Ji i Bílé věži mělo sloužit společné provozní zázemí, vybudované na východní straně. V kapli se už nepočítalo s bohoslužbami, zvažovalo se její využití pro expozice zvoňství a kovářství Krajského muzea východních Čech v Hradci Králové.

Situace se změnila v roce 1991, kdy byla kaple převedena z majetku státu do vlastnictví Děkanického úřadu u sv. Ducha. Dokončením rozsáhlé rekonstrukce

◀ S opravou kaple se začalo v r. 1995, její stav byl havarijní

interiéru a statického zajištění Bílé věže znovu vyvstala otázka generální opravy kaple s. Klementa.

„Příprava náročné akce byla zahájena v roce 1992. Významnou roli sehrála Společnost ochránců památek ve východních Čechách. Od roku 1995 se prováděly stavební práce podle projektu Ing. arch. Jiřího Krejčíka. Šlo o statické zabezpečení trhlín mezi Bílou věží a kaplí, o opravu střechy, včetně papežské tíary, a restaurování interiéru včetně mobiliáře. V roce 1996 byla na východní straně ke kapli přistavěna nová sakristie. Současně byl vybudován domek pro prodej vstupenek na Bílou věž. Restaurátorské průzkumy odkryly původní barevnost v interiéru a také 12 konsekračních křížů z těžé doby. Po transferu byly znovu osazeny na novou omítku na původní místo. V roce 1998 stavební práce a celková rehabilitace interiéru skončily. Závěrečnou etapu představovalo doplnění interiéru kaple o nový mobiliář podle liturgických předpisů II. vatikánského koncilu. Návrh výtvarného řešení na mensu, ambon, křesla a dva taburety připravil v roce 2000 akademický sochař Stanislav Malý. 26. srpna roku 2000 byl nový oltář vysvěcen,“ uzavírá historický exkurz Vladimír Hrubý.

77 „Cítím radost, že krásu uchovám pro další generace“ řekl mně na podzim roku 2015 akademický malíř Roman Ševčík, když společně s manželkou Patricií pracoval na interiéru kaple sv. Klementa.

Oltáře čistíme od prachu a nečistot a zároveň děláme drobné opravy. Tam, kde se něco odlouplo nebo uvolnilo, to zpevníme a zaretušujeme. Z restaurátorského pohledu je všechno v pořádku, ale provoz a nečistoty z venku se na historickém mobiliáři podepisují. Je moc dobře, že děkan František Hladký to nechává udržovat průběžně. Navíc, když už tady kvůli malování stálo lešení. Každý takový „udržovací“ zásah prodlouží životnost památky. Zbývá ještě osadit sochy andělů na boční oltář. Zbavuji je prachu, ale nic zásadního se s nimi za těch sedmnáct let od rekonstrukce nestalo. Jenom oltářní architektura v dolní části je malinko setřena,

◀ Varhany v kapli sv. Klementa

frekvence vytírání podlahy a úklidu je tam častější. To jsou ty odřené rohy a místa, kde se oltáře dotýkají lidské ruce. Boční trpí více než hlavní, který je na mramorové mense.

Tim, že se do kaple sv. Klementa zamíloval, se Roman Ševčík netajil. „Ten nádherný, komorní prostor, vzdušnost, lehkost. Po generální opravě na sklonku tisíciletí se sem moc rád vracím. Byla to taky jedna z našich prvních velkých prací pro děkanství, spolupracujeme i v interiéru katedrály sv. Ducha. Před pár lety jsme dělali např. rekonstrukci gotického oltáře s deskovým obrazem Příbuzenstvo Kristovo. Je to jedna z nejstarších a nejvzácnějších památek v katedrále, která v té době slavila výročí 700 let. To byla nádherná práce, to se málokdy a málokdy pošťestí!“

77 Za zmínku stojí i varhany v kapli sv. Klementa.

„Je to skutečně malý nástroj, má pouze osm rejstříků,“ neprotestuje proti mému prvnímu dojmu profesor Václav Uhlíř. Ovšem jeho zvuková stránka je díky úžasné akustice naprosto skvělá. Stávající barokní podoba kaple pochází z počátku 18. století, ovšem o původních varhanách zde nemáme žádné zprávy. Já si ještě matně vzpomínám na zbytky nástroje z roku 1908, který postavil

Josef Melzer z Kutné Hory. Nástroj stál na kůru, kam se tehdy chodilo přes Bílou věž, která byla přistavěna ke kapli v 16. století. Po roce 1980 byla ale kaple z havarijních důvodů uzavřená a nástroj se postupně rozebíral na součástky. Když započaly opravy, začalo se uvažovat také o pořízení nových varhan do restaurované kaple. Práce se ujala varhanářská dílna Kánský – Brachtl z Krnova.

Pro výběr návrhu skříně varhan jsme hledali inspiraci v českém varhanářství baroka,“ popsal začátky výroby nástroje pro kapli sv. Klementa Mgr. Jaromír Kánský. Náš návrh členění prospektu čerpá z děl varhanářského mistra Abrahama Starka z Lokte. Konkrétně z už neexistující varhanní skříně, která byla umístěna na Wolmutově kruchtě v katedrále sv. Víta v Praze. Ta byla odstraněna při stěhování této kruchtě do lodě transeptu na začátku 20. století.

Se zástupci investora bylo z praktických důvodů rozhodnuto, že nástroj bude umístěn na podlaze kaple ve výklenku pod oknem. Bylo hned jasné, že pokud se mají varhany ztotožnit s prostorem, budou muset respektovat nastolenou a zcela jasnou vertikálu stavby. Proto už hmota skříně tuto snahu zdůrazňuje. Na poměrně malém půdoryse, který je dán rozměrem výklenku, vyrůstá vysoká stavba, která sahá téměř k oknu. V detailech

Ⓛ Papežská tiára na vrcholu kaple

pak dále jsou prořezy hlavních říms nad prostředními píšťalami, které jakoby „nadstavují“ délky píšťal. Symbolicky tak zvuk vertikálně chrlí ke kopuli. Strohé profilace říms čerpají z nového obětního stolu a ambonu, které zvýrazňují jednoduše prostoru. Pro zhotovení nástroje jsme zvolili masivní dubové dřevo, jehož barevnost bude po určité době odpovídat ostatnímu inventáři. Konstrukce nástroje čerpá z tradičního řemesla.

🔥 **A ještě k jednomu unikátnímu uměleckému objektu, věnovanému sv. Klementovi. Je jím busta v sousední katedrále. Dílo akademického sochaře Vladimíra Preclíka.**

„Narodil jsem se ve Farářství, v Habrmanově ulici,“ vzpomínal při jedné návštěvě Hradce Králové. „Často jsem chodil od Grandu do kopečku ke Svatému Duchu – a ten chrám mi tehdy připadal takový nedodělaný, strohý, nedostavěný. Pak jsem jednou vstoupil dovnitř – a připadal mi tak pořád. Málo nazdobený. Houby jsem tenkrát věděl, co je gotika. Vzpomněl jsem si na tyhle dojmy, když jsem pro chrám dělal sochu sv. Klementa. Je to polopostava (poprsí včetně rukou), malovaný bronz. Když ji Dominik Duka v roce 2006 žehnal, uvědomil jsem si, jak se v kruzích do Hradce stále vracím.“

Od úmrtí Vladimíra Preclíka uplynulo začátkem dubna už 15 let. V roce 2004 založil s úmyslem ztvárnit křížovou cestu v krajině Kuksu, volně inspirovanou někdejší Kalvárií žirečských jezuitů a hraběte F. A. Šporka, občanské sdružení Křížová cesta 21. století. Cyklus patnácti zastavení vytvořených z hořického písmokovce českými sochaři tří generací, nazývaný *Příběh utrpení a naděje člověka*, byl slavnostně zpřístupněn v říjnu 2008. Na úvodní mramorové stěle najdeme Preclíkův citát: „Každý z nás si nese svým životem vlastní křížovou cestu. A bez naděje se neobejdeme.“ Platí to pro naše časy stejně, jako pro dobu papeže a mučedníka z úsvitu dějin.

Eva Zálešáková)

Snímky – reprodukce z knihy Kaple sv. Klimenta v Hradci Králové

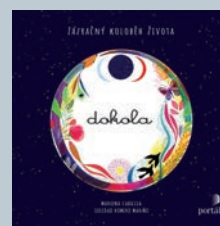
Ⓛ Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapková 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Mariona Cabassa,
Seledad Romero Mariño

Dokola: Zázračný koloběh života

Svět okolo nás se neustále mění: den se střídá s nocí, zima s teplem, zrod se zánikem. Hravá a vizuálně strhující kniha seznamuje mladé čtenáře s fascinujícími tajemstvími životních cyklů v přírodě, které můžeme nejen sledovat, ale kterých jsme sami neoddelitelnou součástí. Kniha pro děti od 5 let. *Váz., 48 s., 335 Kč*

Zuzana Pospíšilová

Vánoční Jedlička

Vánoční příběh z pera osvědčené autorky dětských knih o skřítkovi, kterého si rodina Mráčkových donesla domů spolu s vánočním stromčkem. A děti mu daly jméno Jedlička. Nejen proto, že se k nim dostal s vánoční jedličkou, ale také proto, že je to náramný jedlík. A taky vykuk všemi mastmi mazaný, se kterým děti zažijí různá dobrodružství. Kniha je určena jako první čtení, lze ji ale nabídnout i předškolákům ke čtení s (pra)rodiči. *Váz., 80 s., 269 Kč*

30 let Salesiánského domova mladých v Hradci Králové

V Hradci Králové-Kuklenách již 30 let bydlí v komunitním domě sester salesiánek děvčata, která v Hradci Králové studují. Sestry Salesiánky poskytují dívkám rodinné zázemí a starají se o ně i po duchovní stránce. Stojí tedy za připomenutí spiritualita sester a jejich poslání ve společnosti.

Vznik a poslání Kongregace

Kongregace Dcer Panny Marie Pomocnice (lidově: sestry salesiánky) je řeholní společnost Bohu zasvěcených žen. Žijí ve společenstvích, tzv. komunitách a skládají sliby čistoty, chudoby a poslušnosti. Kongregaci založil v roce 1872 svatý Jan Bosco spolu se svatou Marií Dominikou Mazzarellovou v italské vesnici Mornese jako odpověď na potřebu výchovy dívčí mládeže.

Salesiánky patří do široké salesiánské rodiny. Životním ideálem sester je následovat Krista a sloužit mu výchovnou prací a modlitbou. Výchovná činnost se řídí tzv. preventivním systémem a mottem dona Boska: „*Da mihi animas coetera tolle*“ (Dej mi duše, ostatní si vezmi). Nedílnou součástí salesiánské

výchovy je tzv. preventivní systém. Tímto názvem označil don Bosco výchovný styl, který zanechal salesiánské rodině, aby jej uplatňovala při výchově jí svěřené mládeže. Tento výchovný styl má tři základní složky – rozum, náboženství, laskavost. Salesiánská výchova je založena na křesťanských hodnotách, na hlubokém přesvědčení, že každá lidská bytost je jedinečná, neopakovatelná, schopná druhé obohatit. Takovou výchovou mohou mladí postupně přijmout zodpovědnost za vlastní život, svobodně se rozhodovat a sloužit druhým. Cílem je vychovat z nich poctivé občany a dobré křesťany, kteří podle svých možností přispívají k rozvoji společnosti a prostředí, v němž žijí.

Kongregace FMA má od svých počátků výchovný a misijní charakter. Salesiánky působí v 97 zemích světa a je jich přibližně 11 500 sester.

Poslání je zaměřeno k mladým z lidových vrstev ve všech etapách vývoje. S přednostní láskou dona Boska a matky Mazzarellové se věnují těm nejchudším, tedy těm, kteří z různých důvodů mají menší možnosti úspěchu a jsou více vystaveni nebezpečí.

Salesiánky v naší republice

V první polovině 20. století odjely některé dívky z naší republiky na formaci do Itálie a již zůstaly v zahraničí, odešly do misii nebo žily ve skrytosti kvůli komunistickému režimu. Po druhé světové válce se několik mladých dívek soukromě zasvětilo Bohu v duchu salesiánského charismatu, ale setkávaly se pouze tajně a na bezpečných místech.

Dcery Panny Marie Pomocnice v České republice se začaly formovat ve velkém utajení od roku 1980, kam se také datuje oficiální vznik FMA v Čechách.

Tehdy měla každá sestra své civilní zaměstnání. Bydlely po jedné nebo po dvou a setkávaly se pouze o víkendech. Pracovaly s malými skupinkami dívek. Organizovaly víkendová setkání animátorek a prázdninové chaloupky. Sestry formovali salesiáni během pravidelných víkendových schůzek na vzdálených místech. Tato formace byla světovou raritou, neboť běžně byly formátorkami ženy - salesiánky.

S pádem totality se mnoho změnilo. Od roku 1990 se začaly tvořit první komunity

(Klášter v Kuklenách

(Ubytované dívky se podílejí i na liturgiích či kulturních programech

FMA (Praha, Brno, Hradec Králové) a také začala první formace kandidátek řeholního života v Itálii (postulát i noviciát).

V současné době sestry patří do Česko-litevské inspektorie. Žijí v sedmi komunitách: v Praze jsou dvě komunity, dále jedna v Brně, v Hradci Králové a v Plzni a dvě komunity jsou v Litvě. Věnují se výchově a vzdělávání mládeže ve střediscích mládeže, ve školách a domovech mládeže a také katechezím, spolupracují se salesiány a v místních církvích v duchu charismatu. Sester je u nás celkem třicet sedm. Tři české sestry působí na misiích – v Kubě, v Albánii a ve Venezuele.

Salesiánky v Hradci Králové

Dílo Dcer Panny Marie Pomocnice (salesiánky) vlastně vzniklo v Hradci Králové. První tři sestry tu začínaly své apoštolátní působení. Byly to: Marie Zimová, Marie Hušková a Jana Tauchmanová. Salesiáni za nimi do Hradce Králové dojížděli, duchovně je vedli a připravovali pro ně formační přednášky. Tito salesiáni je dovedli až ke slibům právě v roce 1980 a tři hradecké sestry tak stály u zrodu Kongregace v Čechách. K tomu byl nutný souhlas hlavní představené a účast delegované sestry, která byla pověřena sliby přijmout. Toho se podařilo i přes velké obtíže dosáhnout.

Tyto tři sestry se už před salesiánskou formací věnovaly dětem a mládeži v rámci celé republiky. Vyučovaly v hradeckých

rodinách náboženství. Pro děti pořádaly tajná setkání a prázdninové pobyty. Pro rodiče dětí zajišťovaly učebnice náboženství a i jinak jim pomáhaly. Děti připravovaly na přijetí svátostí. Velkou oporou této tajné činnosti byl pater Jan Nevτίpil SJ, který ji jako místní farář zaštitil.

V Kněžicích působila jako farní hospodyně a katechetka sestra Marie Poděbradská, která měla soukromé salesiánské sliby.

Po roce 1990 zde začala žít první hradecká komunita pěti sester, k níž patřila i zmíněná sestra Marie Poděbradská. Sestry získaly dům v Kuklenách a v roce 1993 otevřely internát pro dívky ze středních škol.

Ten zde sestry provozují až do dnešních časů pod názvem Salesiánský domov mladých a bydlí v něm 53 studentek středních a vysokých škol. Komunitu aktuálně tvoří šest sester, které působí ve výuce na Církevní základní škole, v katechezích, v Azylovém domě pro matky s dětmi, vyučují na hudební nástroje a starají se o místní kostel sv. Anny.

Kontakt

Komunita FMA
Salesiánský domov mladých
Denisovo nám. 172
500 04 Hradec Králové
tel.: 495 523 281
e-mail: fmahk@volny.cz

ⓘ Biskup Jan Vokál celebroval děkovnou Mši svatou za 30 let služby sester salesiánek

Knížní tipy

Nakladatelství Kazda

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Miroslava Salajková

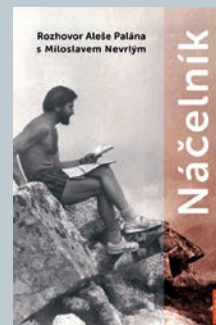
Pětova báječná dobrodružství

Příběhy Pěti a jeho spolužáků z mezinárodní školy v Portugalsku vás zavedou na dobrodružný školní výlet na Azorské ostrovy pod vedením pana Scotta. Děti poznají jedinečnost zdejší přírody, ochutnají místní speciality a na lodi se vydají za delfíny a kosatkami. *Váz., 112 s., 318 Kč*

Náčelník

Rozhovor Aleše Palána
s Miloslavem Nevrlým

Pro skauty, trampy a toulavý lid s batohem na zádech všeobecně je Miloslav Nevrlý (1933) určující osobností. Jeho osamělé toulky po Jizerských horách a Karpatech, které podnikal od padesátých let, inspirovaly zástupy následovníků – někteří z nich jsou populární cestovatelé, jiní skromní tuláci, kteří o svých prožitcích mlčí, ale svůj život jimi naplňují neméně intenzivně. *Váz., 288 s., 498 Kč*

Diecézní centrum pro seniory**Diecézní setkání seniorů v Hradci Králové**

Rekordních 250 účastníků zavítalo na 17. diecézní setkání seniorů. Slavnostní bohoslužbu celebroul biskup Jan Vokál. Mezi hosty patřil i P. Marián Pospěcha, moderátor TV Noe či cimrmanolog Miloň Čepelka.

„Od dětství mám rád blízkost seniorů, člověk od nich může mnohé čerpat, přijímat, nahlížet. Díky jim mnohé pochopit a v mnohém se nechat inspirovat. K tomu se často vrací i papež František, když se setkává se seniory. Muž, kterému je 86 let, už velmi dobře ví, o čem hovoří. Notabene, když sám na sobě poznal úděl stáří, kdy člověka opouštějí síly, možnosti a schopnosti. Nebo sv. Jan Pavel II. – *Mojšíš naší doby, Mojšíš našich časů. Vám je blízký už tím, že tady v Hradci Králové byl. Psal jsem diplomovou práci na téma: Teologie života u Jana Pavla II. Zabýval se křesťanskou antropologií, hodnotou lidského života, od přirozeného počátku až po přirozený konec. Všechno to, co kázal, také dokázal, a to beze zbytku do posledního dechu a záchvěvu svého srdce. Atlet, pro kterého zdolat hory jedním dechem nebyl žádný problém. Autor řady učení, encyklik, ale také básní. A potom v závěru života, když sám nesl svíce a obtíže spojené s nemocí a věkem, ukázal hodnotu lidského života. I to, jaké to je na kříži.*

I v naší rodině bylo relativně hodně zralých lidí a já jsem se v jejich společnosti cítil velice dobře. Zpravidla jsem od nich dostal nějaký pamlsk nebo koláč, to je pravda, ale hlavně patřím ke generaci, která si velice dobře pamatuje, jaké to je sedět někde za pecí a naslouchat tomu, o čem si staří lidé vyprávějí. Jak vzpomínají, sdílejí moudrost života, a to bylo něco tak úchvatného a strhujícího, domnívám se, že dnešním mladým lidem tato zkušenost se seniory chybí. Byla to přirozená škola života, kterou jsme měli po ruce a ze které jsme mohli čerpat. Mezigenerační vztahy byly úplně jiné, než je zakoušíme a poznáváme, nebo taky nepoznáváme, v dnešní době,“ konstatoval P. Marián Pospěcha.

◀ Cimrmanolog Miloň Čepelka s Evou Zálešákovou při besedě se seniory

Odpoledne patřilo Miloni Čepelkovi. Jeho věk 87 let by mu nikdo nevěřil. Rodák z Pohoří u Opočna je stále aktivní básník, tvůrce haiku, prozaik, textař, herec, zpěvák, scenárista, moderátor a cimrmanolog. „*Jedna z chyb současného světa je, domnívám se,*“ řekl na 17. diecézním setkání seniorů v Hradci Králové, „*že se neumí odpovědně ohlížet, dobré příklady zachovávat a z nich se poučovat. My vždycky začínáme znova, po každém průšvih, a zkušenosti pomíjíme. To je špatně. Zkušenosti se mají udržet a podle nich se má člověk chovat. Teď jsem chtěl být chytrý, tak mně to odpusťte,*“ obrátil se s omluvným úsměvem Miloň Čepelka k publiku. To bylo zajedno v tom, že jsou to slova, která by se měla tesat!

Jestli má stáří i nějaké výhody? „*Už bychom měli mít jasno v tom, jestli jsme tady byli k něčemu nebo ne. A jestli jsme tu k něčemu byli, tak už bychom mohli být spokojeni, a nemělo by nám vadit, že jednou budeme muset toto slzavé údolí opustit. Až dosud ho opustili všichni, kdo žili před námi, s tím se holt nedá nic dělat. Myslím, že člověk by měl s tímhle vědomím žít od chvíle, kdy mu to dojde. Tak po té padesátce, to už se tím člověk pomalu začíná zabývat. Neměli bychom se toho děsit, ale měli bychom to přijmout jako Boží zákon. Nikdo se mu zatím nevyhnul, i když se pokoušeli mnozí. Tedy kromě jednoho*

člověka, a to byl Boží člověk“, je přesvědčen Miloň Čepelka.

P. Miloslav Fiala ve svém pozdravu účastníkům 17. diecézního setkání seniorů v Hradci Králové uvedl: „*Prosím Pána, aby vás naplnil radostí z vašeho setkání. Neboť on je zde s vámi, aby vás posiloval, upevnil vaši víru, dal vám potřebnou naději a pomohl upevnit vaše vzájemné vztahy doma i ve společnosti. Ježíš slíbil svým učedníkům, a tedy i vám: „Kde jsou dva nebo tři shromážděni v mém jménu, tam jsem já uprostřed nich.“ (Mt 18,20) Zakoušejte tedy jeho blízkost, přemýšlejte o ní, a světlo vyzářující z Ježíšových slov vás bude provázet nejen dnes, ale i další dny vašeho života. Neboť Boží slovo je plné života a síly, proto se jím posilujte a často se k němu vracíte. I papež František nám radí: „Přečtěme si každý den stránku z evangelia, modleme se žalmy, čtème proroky! Pán je nám vždy blízko i se svou útěchou.“ A dodává: „Pán je věčný, a nikdy neodchází do penze.“*

17. diecézní setkání seniorů v Hradci Králové uzavřelo benefiční vystoupení Heidi Janků. Výtěžek z koncertu, který finančně podpořily Královéhradecký kraj a OSA, pomůže nemocné Janě trpící roztroušenou sklerózou.

Katechetické a pedagogické centrum

Programy do škol

Školní rok je pro nás na Katechetickém a pedagogickém centru neodmyslitelně spjat s realizací programů do škol. Poslední roky se snažíme o obnovu těchto programů, jak po obsahové, tak i organizační stránce. Proto bychom vám touto cestou rádi představili programy, které školám nabízíme. Pokud by vás nabídka zaujala a chtěli byste ji poskytnout školám ve své farnosti, obraťte se na naše Katechetické a pedagogické centrum.

Nabídka adventních a vánočních programů:

Poklad v srdci

■ předškolní třída MŠ, 1.–2. třída ZŠ

Žáci se pomocí loutkového ztvárnění seznámí s postavou svatého Martina a jeho legendou. Zamýšlí se nad různou formou pomoci a symbolicky ji ztvárňují a rozehrávají. Příběh svatého Martina pak reflektují ve svém vlastním životě a získávají povědomí o dobrém pocitu z nezištné pomoci.

Půjdem spolu za světlem

■ 1.–3. třída ZŠ

Žáci vstoupí do příběhu, který začíná ve městě Nazaretě. Společně s Marií a Josefem se vydávají na dalekou a náročnou cestu, navrhuji a ztvárňují možné nástrahy a nebezpečí, které se jim na ní mohou přihodit. Poté hledají nocleh v Betlémě, při kterém zažívají pocit odmítnutí. Zdánlivě idylický obrázek miminka v jeslích mezi zvířátky se jim tak ukazuje v trochu jiném světle. Ve světle toho, co vše musela Marie s Josefem zažít a zvládnout s důrazem na otevřenost jejich srdcí.

Reportáž z Betléma

■ 4. – 5. třída ZŠ

Všichni známe vánoční příběh a idylický obraz Marie a Josefa s dítětem v jeslích. Jak ale byla náročná a daleká cesta do Betléma, jak složité muselo být hledání noclehu, odmítavé reakce lidí a co narození dítěte ve stájích? Žáci se nejprve s tímto příběhem seznámí a společně

v něm budou hledat hlavní myšlenku a poselství pro sebe samotné. Pomocí hry v roli poté poznají postavy z různých úhlů pohledu a objeví těžkosti, odříkání a nelehké zkoušky, které se skrývají za tímto idylickým příběhem a přináší s sebou zároveň vzájemnou podporu a lásku.

O čem vypráví adventní věnec

■ 4.–9. třída ZŠ

Žáci skrze příběh vstoupí do doby vzniku adventního věnce, seznámí se s historickými souvislostmi. Pomocí tohoto programu žáci porozumí symbolice adventního věnce a poznají obsah křesťanských hodnot. Příběh dětí nejen uvede do přemítání nad základními eticko-sociálními otázkami dnešní doby, ale rovněž jim pomůže zodpovědět tyto otázky: Je doba adventu pouze doba „těšení se na Vánoce“? Změnila se adventní doba v průběhu času? Má se rozměr vánočních příprav soustřeďovat jen do rodinného kruhu, nebo obsahuje nějaký přesah?

Buď udatného srdce

■ 2. stupeň ZŠ

Jak vypadá superhrdina ve vánočním příběhu a jak v dnešní době? Co je pro mě odvaha a jak mě může v mé odvaze inspirovat vánoční příběh a jeho hlavní postavy? Otázkou strachu a odvahy se zabývá náš vánoční program, při kterém se nejprve žáci seznámí pomocí komiksových prostředků s vánočním příběhem, poté se zamyslí nad pojmy odvaha a strach v kontextu biblického příběhu. Komiksové prostředky využijí také při tvorbě vlastních příběhů na téma odvaha a strach.

Pokud by vás nabídka zaujala a chtěli byste ji poskytnout školám ve své farnosti, obraťte se na naše Katechetické a pedagogické centrum, tel. 495 063 420, 604 475 129, e-mail: kpc@bihk.cz; kc@bihk.cz

Chcete se v adventní době ztišit na poutním místě?

Využijte **slevu 10 %** na adventní pobyty v Hotelu Poutní dům na Hoře Matky Boží v Králíkách. Platí pouze při rezervaci přes email recepce@poutnidum.com nebo na tel. č. **+420 731 604 750**.

Při rezervaci uveďte heslo akce „**Advent v Poutním domě**“.

www.poutnidum.com

Diecézní centrum pro rodinu**„Anděl strážný – skutečný přítel a společník“**

Až se někdy budete příležitostně procházet po Karlově mostě, můžete ještě před vstupem do ulic Malé Strany zahlédnout sousoší tří postav od Emanuela Maxe z roku 1855. Uprostřed sousoší stojí sv. František Serafinský (František z Assisi) v rouchu Menších bratří (františkánů) spolu se dvěma anděly – serafíny. Když se podíváte pozorněji, objevíte pod každým z nich dvojjazyčný text: „Anjelům svým přikázal o Tobě, aby Tě ostrážili na všech cestách Tvých“ (Žalm 91, 11).

Některé zdroje uvádějí, že v letním období branami Karlova mostu proudí až na čtyřicet tisíc lidí denně. Berme tento údaj orientačně a představme si, kolik lidí třeba spočine právě na tomto místě. A jaký význam nese ono sdělení? Pojďme se na chvíli zamyslet nad existencí andělů, konkrétně nad našimi anděly strážnými.

Bývá běžnou praxí, že jedna z prvních modliteb, kterou se jako malé děti naučíme, je právě modlitba k andělům strážným: „Andělíčku, můj strážníčku, opatruj mi mou dušičku. Opatruj ji ve dne v noci,

od škody a od zlé moci. Duši, tělo opatruj, andělíčku strážce můj.“

Asi nejsem jediný tatínek, který s dětmi před usnutím spíná ruce a téměř s pravidelností modlitby breviáře odříkává tuto modlitbu. Modlíme se k andělům strážným, protože věříme, že nám Bůh sesílá tyto své služebníky na pomoc. Věříme, že každý od Boha dostáváme svého anděla strážného na celý život a ten nás chrání, přivádí k dobrému, přimlouvá se za nás, doprovází nás ke spáse, – jak Bůh ve své dobrotě zamýšlel (srov. KKC 336). Existenci andělů si uvědomujeme záhy, již v raném věku, a je možné, že v tom „dospělém“ na ně pak zapomínáme.

Pociťuji velký obdiv pokaždé, když se setkám s někým, kdo proniká do hlubin teologie a je schopen hlubokého intelektuálního smýšlení, a přitom si dokáže současně uchovat jednoduchost víry coby malého dítěte. Jsem totiž přesvědčen, že „dětské“ pojetí víry, spočívající v jednoduchosti a přímočarosti, dokáže krotit intelektuální výšiny do stavu bdění a pokory. Bez tohoto rozměru sice intelekt přivádí k fascinujícím poznáním, k obsáhnutí nejrůznějších vědomostí, ale může dát v tomto světě též zabloudit a „oslepnout“, což spolu souvisí. Možná právě i z tohoto důvodu klade Ježíš značný důraz, když mluví o dětech a o nebeském království (srov. Matouš 18, 1-5). Ale vraťme se zpět k andělům strážným.

Papež František v jedné ze svých homilií konstatuje: „Anděl strážný existuje, není to fantaskní doktrína, nýbrž společník, kterého nám dal Bůh na cestu naším životem.“

Promluva papeže Františka končí vybidnutím k osobnímu zamyšlení: „Položil bych dnes tuto otázku: jaký mám vztah ke svému andělu strážnému? Nasloučím mu? Říkám mu ráno »Dobrý den«?

Říkám mu »Opatruj mne ve spánku«? Mluví s ním? Žádám jej o radu? On je po mém boku. Každý z nás si dnes může zodpovědět tuto otázku: jaký je vztah k tomuto andělovi, kterého Pán poslal, aby mne chránil a doprovázel na cestě, a který stále hledí na tvář nebeského Otce?“

Takové otázky jdou přímo na „tělo“. Díky konfrontaci s nimi si můžeme více uvědomit či ujasnit, že realita tohoto nám neviditelného světa je jaksí skutečná. Také další římsští biskupové, jako např. Pius XI., Pius XII. Jan XXIII. nebo Pavel VI., vybízí k modlitbě k andělům strážným a mluví o nich jako o praktických „skutečných“ pomocnících. Svatý Pio z Pietrelciny († 1968) používal pro popis svého anděla strážného tituly: „Malý společník mého dětství, můj sekretář, nerozlučný společník, nebeská osoba, boží posel, bratr, přítel, ochránce před zlem, jeden z rodiny, překladatel dopisů z jiných jazyků.“

Životní pouť člověka obnáší každodenní rozhodování. Nezářídka stojíme před důležitou volbou a nevíme si rady. Nebo si nejsme jistí. Myšlenka, že na tento zápas nejsme zcela sami, ale že po našem boku stojí někdo, kdo se nám snaží napovědět, přináší úlevu a pokoj. Možná, že se ten náš anděl strážný snaží ze všech svých sil, abychom jej vnímali, ale je tu i otázka, zda a do jaké míry jsme schopni jeho vnuknutím naslouchat. Otázka, zda svého anděla vůbec registrujeme, zda o něm víme, zda ho přijímáme a zda jsme schopni se pro jeho přátelství a lásku otevřít.

Sv. Tomáš Akvinský říká: „*Aby nebyly podmínky zápasu nerovné, člověk dostává jako náhradu v první řadě pomoc Boží milosti a v druhé řadě ochranu andělů. Posláním andělů není ale pouze odvracet zlo, nýbrž především vést k dobru. Anděl nás vždy a všude provází a spolupracuje na našem dobrém konání. Lásky andělů k nám je čistá, silná, nepodléhá žádným výkyvům, neochabuje a je nezištná. Přítomnost této lásky zakusí všichni, kteří se jí otevřou.*“

Nejspíš se shodneme na tom, že je pro člověka dobré a potřebné, naučit se žít s anděly strážnými. Pro život je to více než praktické. Rodina je určitě místem, kde žijí andělé...

Příběh ze života

Na závěr se s vámi podělím o příběh, který se stal dnes ráno, resp. v době, kdy jsem sepsal tento příspěvek.

Manželka tou dobou vezla děti do školy. Na okamžik odvrátila svou pozornost od řízení automobilu směrem k nejmladší dceři Miriam a najela pravým kolem na okraj příkopu. Ten pak strhl celé auto tak, že už jej nedokázala vybalancovat zpět na vozovku. Následoval prudký náraz do auta, které naneštěstí parkovalo při kraji silnice hned před nimi. Jakmile jsem se to dozvěděl, opustil jsem psaní, nasedl rychle do auta a celou cestu k nim se modlil. Byl jsem šťastný, když jsem při příjezdu shledal, že jsou všichni v pořádku. Tedy až na několik málo šrámů a pohmožděnin. Auto totiž bylo na odpis a vypadalo jako malá pomuchlaná krabička, která skoro až zázračně drží pohromadě.

Vzpomněl jsem si hned, jak jsme se předchozí večer modlili k andělům strážným a jak nejstarší dcera Sofinka s prostřední Brigitkou počítaly, kolik těch andělů strážných dohromady vlastně máme. Uvědomili jsme si totiž, že na jednoho jsme nejspíš zapomněli – na anděla miminka, které je ještě v bříšku maminky. Jistě i ono už má svého anděla strážného. Vůbec o tom nepochybujeme.

S přáním, abychom nezapomínali na své neviditelné společníky, kterými nás Bůh štědře obdaroval, vám za naše Centrum pro rodinu ze srdce žehná a za modlitby děkuje,

Andy Loos, jáhen)

ANIMÁTORSKÝ KURZ 2023 – 2025

Prodlužujeme přihlašování!

Termíny víkendů pro první ročník:

10. – 12. 11. 2023

26. – 28. 1. 2024

1. – 3. 3. 2024

17. – 19. 5. 2024

28. – 30. 6. 2024 + CSA

Těším se
na Tebe!

Co je to Animátorský kurz?

Dvouletý kurz připravující mladé lidi pro práci s dětmi a mládeží. Pomáhá jim naučit se: vést společenství, podporovat své vrstevníky ve víře, ale také být aktivními lidmi ve farnosti, vikariátu a diecézi.

Přihlášku je možné zaslat do 30. 10. 2023

Přihláška

www.bihk.cz/biskupstvi/diecezni-centrum-pro-mladez/projekty-dcm-dczm/animatorsky-kurz

DIECÉZNÍ CENTRUM PRO MLÁDEŽ HRADEC KRÁLOVÉ

Jsmo zde pro všechny mladé lidi. Doprovázíme je na cestě jejich růstu a dozrání, hledání a nacházení Boha, aby skrze konkrétní život z víry byli svědectvím dobra a nadějí pro tento svět.

Poslání DCM

- Organizuje diecézní a jiná setkání mládeže.
- Podílí se na formaci animátorů společenství mládeže.
- Spolupracuje s kaplany pro mládež a mladými zástupci jednotlivých vikariátů.
- Spoluzajišťuje provoz Diecézního centra života mládeže (DCZM) Vesmír.
- Spolupracuje s ostatními diecézemi v rámci Sekce pro mládež ČBK.

Kontakt

Diecézní centrum pro mládež

Velké náměstí 32

500 03 Hradec Králové

email: dcm@bihk.cz

telefon: 734 435 358 (Klára Petrová, vedoucí DCM)

Evžen Holub,
to jsem já!

Orel – křesťanská tělovýchovná organizace

Tělovýchovná organizace Orel si bude v příštím roce připomínat 115. výročí svého založení. To bylo na počátku 20. století, kdy lidé měli potřebu se sdružovat ve spolcích podle svých zájmů. Situace byla tehdy možná složitější než dnes. Vedle sebe žili Češi, Němci, katolíci, evangelíci i ateisté. Kromě času na práci se probouzela potřeba tělovýchovných a sportovních aktivit, společně s aktivitami kulturními a duchovními. Spolky s tímto zaměřením vznikaly zejména ve východních a jižních Čechách a na jižní Moravě. Ke sloučení jednotlivých spolků došlo v roce 1909. Ve východních Čechách vznikla župa se jménem biskupa Brynychy a zahrnovala území téměř shodné s územím Biskupství královéhradeckého. Za první republiky měla župa 12 okrsků se 174 jednotami a 17 000 členy. Historie Orla je bohatá jak na hromadné akce – slety – ale i na individuální výkony. Např. členem Orla byl první trenér Emila Zátopka, Jan Haluza. Hlavní úlohu hráli orlové i při atentátu na protektora Heydrycha. Orel byl několikrát za vlády různých totalit zakázán, ale vždy se dokázal obnovit, i když už ne v takovém rozsahu.

Poslední obnova Orla proběhla v roce 1990, kdy ještě byli pamětníci Orla z konce 40. let 20. století. Někde byly vráceny orlovny, které si vybudovali členové většinou ve 30. letech 20. století z vlastních

Župní slet Orla v HK, r. 1938, průvod dorostenek

prostředků. V mnohých obcích však již k obnově nedošlo. Župa Brynychova byla obnovena v původních hranicích, ale po vzniku nových krajů v roce 2000 byla rozdělena podle krajského uspořádání. V Královéhradeckém kraji zůstal název župy Brynychova s 10 jednotami a v Pardubickém kraji vznikla župa Orlická se 14 jednotami. Více o župách a jednotách se můžete dočíst na webu <https://orel.cz/?ukaz=župa>.

V současnosti se jednotlivé jednoty věnují sportovní a kulturní činnosti podle místních podmínek. Vše záleží na ochotě a aktivitě členů, kteří jsou ochotni pro ostatní něco připravit. Výhodná je spolupráce orelské jednoty a vedení obce. Bylo by však vhodné, aby křesťanská organizace našla členy i v jednotlivých farnostech. Činnost Orla je určena pro všechny generace, ale zejména tam, kde jsou ve farnostech děti, je možné pro ně ve vhodném prostředí zajistit pravidelnou činnost. Vedení takové skupiny může převzít někdo z rodičů a Orel může zajistit podmínky pro činnost. Orel se věnuje většinou nevykonnostní, ryze amatérské aktivitě. Tím podporuje základní pohyb v době, kdy většina populace tráví čas vsedě u počítače či s mobilem. I v dnešní obtížné době je sportovní aktivita dětí finančně podporována prostřednictvím Národní sportovní agentury. Dnes jsou lidé spíše orientováni na své individuální zájmy, ale je tu možnost, jak křesťanské prostředí rozšířit i do sportovní oblasti. Zkusme i takto obohatit a stmelit život ve farnostech. Tam, kde Orel není, je možno novou jednotu založit. Z úrovně žup v tom lze pomoci a poradit. Kontakty jsou na webu župy Brynychovy <https://orelhradeckralove.webnode.cz/>.

Bohuslav Čáp, župa Brynychova)
Marie Brandejsová, župa Orlická)

Župní slet, r. 1938, bohoslužba na Velkém náměstí v Hradci Králové

Jubilejní župní slet, r. 1932, cvičení dorostenců

Anglický salesiánský tábor iSEC

V létě proběhl v Klokotech u Tábora již 16. ročník mezinárodního salesiánského anglického tábora iSEC pro mladé ve věku 15 až 18 let. Aktuálně skoro celý tým vedoucích je z královéhradecké diecéze. Další účastníci jsou třeba od Hořic, Hradce Králové, Pardubic, Hlinska nebo Litomyšle.

Co to je ten iSEC?

iSEC (International Salesian English Camp) se poprvé uskutečnil pod bývalým názvem Inline již v roce 2008 na popud dvou dobrovolnic, které se právě vrátily z misí v Etiopii a Indii. Oběma chyběl v Česku nějaký „odrazový můstek“ pro mladé dobrovolníky před samotným působením v zahraničí. A tak vznikl první impuls pro založení tábora pro dospívající, kombinujícího používání angličtiny a účast zahraničních vedoucích z celého světa. Od té doby prošel iSEC kromě nového názvu řadou strukturálních a personálních změn, a i když původní idea tábora pro potenciální dobrovolníky v cizině zůstala zachována, je dnes něčím mnohem větším. Je místem pro všechny mladé lidi, kteří mají chuť pokořit strach z používání angličtiny, poznat nové a podobně smýšlející vrstevníky nebo se sami zamyslet na tím, kým jsou a kam v životě směřují.

iSEC je salesiánský tábor pořádaný Salesiánskou asociací Dona Bosca (SAD-BA), tato organizace vysílá mladé dobrovolníky do celého světa, její předseda, Jaroslav Fogl SDB, je nezbytnou součástí našeho týmu. Vedoucí z Česka i zahraničí (např. Švýcarska, Belgie, Malty nebo Španělska) pořádají pro mladé napříč republikou 10 dní plných nových přátelství, silných zážitků, tance, angličtiny a víry.

O co se snažíme?

iSEC není klasický tábor, který se vám vybaví. Účastníci zde prožijí něco jiného,

samozřejmě hrajeme i různé hry, ale snažíme se, aby program měl hloubku, proto často při programu vedeme diskuze nad různými tématy, kde účastníci formují svoje názory a vzájemně se obohacují, velmi oblíbená bývá tradičně diskuze o vztazích.

Účastníci mají na iSECU prostor prohloubit svoji spiritualitu, prohloubit vztah k Bohu, ale taky k sobě a poznat sám sebe. Jako vedoucí se snažíme vytvořit pro mladé bezpečné prostředí, ve kterém se budou cítit dobře a nebudou mít problém sdílet své názory nebo i obavy. Častokrát se stane, že právě zde sami ze své iniciativy otevřou problémy, se kterými se nemají komu svěčit.

Nebojíme se jít proti proudu a přicházet s novými věcmi, debata o sexuálním zneužívání (nejen) v církvi a program o psychickém zdraví jsou jenom příklady.

Jak jste si asi všimli, pro iSEC jsou velmi důležité především vztahy, proto vytváříme program, při kterém za pomoci různých her, tance, zábavy, ale i diskuzemi nad vážnými tématy mají účastníci možnost vytvořit partu kamarádů napříč celou republikou.

Přitom všem si zde každý v bezpečném prostředí vyzkouší mluvit anglicky, aniž by ho kdokoliv soudil za chyby.

Závěrem víme, že náš tábor může sloužit jako odrazový můstek při rozšiřování obzorů, což byl vlastně původní cíl už prvního ročníku, namotivovat mladé, aby opustili svoje komfortní zóny a vyrazili do světa (třeba i jako dobrovolník na misie).

Slovy účastníků

Nejdůležitější částí našeho tábora jsou samozřejmě jeho účastníci. Proto jsme některé z nich po skončení tábora poprosili, jestli by mi mohli popsat jejich zážitky a pocity z celého tábora pro případné nové účastníky.

První odpověď jsme dostali od 18letého Ondry Kunta, který dorazil na iSEC již podruhé: „*Za zmínku stojí například beseda s hokejistou Matoušem Venkrbcem, který nám pověděl o své životní cestě, nebo program zaměřený na seberozvoj s důrazem na naše duševní zdraví. Na druhou stranu jsme měli také velkou možnost vyžít, buď při spoustě venkovních sportovních aktivit nebo při každodenním tancování, které hraje společně s hudbou na iSECU důležitou roli.*“ Naopak Renata Brázdová a Elena Pavlišová jely na iSEC úplně poprvé: „*Obohacením pro nás byly prezentace od našich zahraničních vedoucích o jejichrodných zemích. A také přednášky o pobytech a dobrovolničení v zahraničí, konkrétně o výměnném pobytu a studiu v Americe a o přípravě na samotnou pomoc v rozvojových zemích.*“

Radim Hušek a Martin Jílek, vedoucí iSEC)

Kontakt

www.sadba.org/evropske-aktivy/isec

Přihlašování na příští tábor začíná na svátek Dona Bosca, 31. ledna.

Komunikací mezi rodiči a dětmi může být i tanec

Jezuita **P. Leopold Slaninka**, zapojuje do své pastorační praxe netradiční prvky, se kterými sklízí úspěch. Zeptali jsme se tedy, o co jde.

77 Než jste se stal knězem, pracoval jste jako klinický psycholog?

Jsem členem Tovaryšstva Ježíšova, kde je běžné, že spolubratři mají vedle teologického i vzdělání v některém jiném oboru. Do řehole jsem vstupoval v roce 1988, ještě během komunismu, tehdy ještě tajně, protože totalitní režim činnost řeholních společenství nedovoloval. Psychologii jsem šel studovat na Papežskou gregoriánskou univerzitu do Říma až po skončení teologie, už jako kněz. Měl jsem vzácnou příležitost vystudovat ji jako první Slovák a mezi mými spolužáky byla i Kateřina Lachmanová. Mojí motivací k studiu psychologie bylo, že jsem vnímal veliký potenciál v dialogu psychologie a spirituality, tedy jakéhosi propojení horizontální roviny života člověka v jeho přirozenosti, v průsečíku s vertikální rovinou, vztahem s Bohem, transcendentem, s tím, co nás přesahuje a dává našemu životu hlubší význam a smysl. Jsem velice vděčný, že mou profesí a zkušenost s psychologií mám možnost nadále rozvíjet v praxi, či už v podobě publikací, exercicií, během mého působení v pastoraci v Piešťanech, v Centre sv. Gorazda pro psychologickou podporu zasvěcených a kněží na Slovensku, a teď v zcela nové etapě mého života, která je spojená s půvabným východočeským městem Jaroměř.

77 Proč jste se rozhodnul ke kněžství?

Někteří lidé touží stát se kněžími již od dětství, ale mě až do mých osmnáctých let tato myšlenka vůbec nikdy nenašla. Bylo mi zřejmé, že se chci oženit a věnovat se sportovní kariéře. Změna

(P. Leopold Slaninka)

nastala v posledním ročníku střední školy, krátce před maturitou. Touha po kněžství přišla nečekaně, nejdřív jako velice tiché pozvání, které postupem času sílilo, až jsem po několika měsících nabral odvahu vyslovit tomuto vnitřnímu hlasu nesmělé ano. Všechno to přišlo zevnitř, prakticky bez vnějších podnětů. Od prvního rozhodnutí přešly tři roky, až jsem vstoupil k jezuitům, kde začala moje formace a dobrodružství života s Bohem.

77 Nyní jste se rozhodnul věnovat svoje znalosti i dětem, případně dětem s rodiči. Co bude základem práce s nimi?

Během mého jedenáctiletého pastoračního působení v Piešťanech se nám

společně s místními farníky, se kterými jsme pak vytvořili tzv. Společenství křesťanské angažovanosti (SKA), jež fungují dodnes, povedlo nastartovat rodinné mše. Na začátku byl v neděli na dětské mši svaté poloprázdný kostel. Začali jsme ale společně tvořit a když věřící vstoupili do aktivní služby – katechezí pro děti během bohoslužby slova, začalo společenství růst a prožívali jsme fascinující mše svaté, na které přicházelo pravidelně kolem 200 dětí. Od té doby si opakovaně uvědomuji sílu společenství, kterou opakovaně zažívám, a to zvláště společenství rodin. Také v mé aktuální komunitě farníků v Jaroměři a zejména na rodinných mších v Josefově intenzivně a znovu pocítuji, jak děti a jejich zvědavost, upřímnost a schopnost žasnout, dokáže proměňovat a obohacovat svět nás dospělých.

77 Proč je vůbec potřeba s nimi pracovat?

V poslední době, se na mě obrací mnoho lidí, jestli bych jako kněz i jako psycholog mohl pomoci dětem, které v téhle „postcovidové době“, trpí podstatně víc než předtím depresí a úzkostí, izolací. A protože jsem se v posledních čtyřech letech věnoval studiu metody terapeutického tance, rozhodl jsem se svou zkušenost využít i v pomoci rodinám. S mou spolužačkou ze školy tzv. Biodanza, matkou dvou dětí, to vnímáme jako důležitou výzvu pro dnešek a rozhodli jsme se nabídnout pomoc dětem společně s rodiči, protože si uvědomujeme, že skutečná terapie dětí může být účinná hlavně tehdy, když se nám podaří

❗ I pohybem se dá chválit Bůh...

rozvinout emočně hlubokou komunikaci ve vztahu mezi rodiči a dětmi, kterou obě strany často postrádají. Hudba a pohyb jsou k tomu skvělé prostředky, protože pracují s emocemi a jejich prostřednictvím dokážeme vyjádřit i ty části naší osobnosti, které bychom jinak zapojit dovedli jenom stěží, protože jsou často na úrovni nevědomí.

❗ Můžete popsat terapii? Proč právě tanec?

Před třemi lety jsem v Praze, po mých prvních setkáních s tancem v Římě, začal navštěvovat kurz tance, tzv. Biodanza. Jejím základem je vědecký systém, založený na mnohaletém zkoumání vlivu hudby a pohybu na náš, nejen psychologický, ale i neurovegetativní organismus, a který má ambici pozvat člověka k hluboké proměně v lase. Tyto prvky tance jsou propojeny i s jezuitou, nakolik celé, teď už světové hnutí Biodanza, vzniklo na jezuitské univerzitě v Santiagu de Chile, a tedy hluboce v něm cítím propojení právě na naší spiritualitu.

V mém životě jsou jakoby tři pilíře duchovního života. Tím prvním je ignaciánská spiritualita, druhým psychologie a třetím se stala Biodanza, která vede k tomu nejdůležitějšímu v životě – k otevření se vůči Bohu, na emoční, resp.

takové existenciální rovině. Tohle jsem prožil v Biodanze i já sám, a proto bych k tomu rád pozval i jiné. Tuto metodu jsem již zapojil i do některých ignaciánských duchovních cvičení, a v neposledním řadě ji vnímám jako jedinečnou možnost k evangelizaci lidí, kteří neznají Krista. Někdy je těžko mluvit k lidem slovy, hlavně když jde o Krista nebo Církev, ale je možné mluvit k nim jazykem srdce, tedy tancem, hudbou a pohybem, a tomuto jazyku mnozí rozumí. Tímto způsobem jsou také schopní se otevřít vůči Bohu, a později i vůči Kristu a Církvi.

❗ Jde o úplně novou věc nebo jste se někde inspiroval? Co od toho čekáte?

Biodanze ve světě pracuje s dětmi ve více krajinách světa. Tady v Čechách jsme ale pionýři. Pokud jde ale o tanec s dětmi a rodiči, o tom jsem zatím nic neslyšel ani ve světě. Zdá se, že je to úplně nová cesta. Je to taková naše intuice, která předpokládá a hodně počítá s tvořivostí. Využívá to, že děti od rodičů neizolujeme, ale zvedme je k vzájemné interakci, komunikaci a prohloubení jejich vztahů. Taky vede k rozvíjení emoční inteligence, budování zdravých sociálních vazeb díky společně strávenému času. I pro mě to bude nová zkušenost, na co se moc těším a věřím, že tahle forma zcela nové komunikace rodičů s dětmi přinese své ovoce. Věřím,

že budu moct navázat i na mé zkušenosti, které jsem už před několika lety vložil do mé knížky Citový a náboženský vývin v prvních pěti letech života.

❗ Může se přihlásit každý nebo budou pravidelné turnusy s daným počtem klientů?

Protože jde opravdu o hluboká setkání se sebou i s jinými, mají svou dynamiku, návaznost a komunitní rozměr, proto je potřebné se jich účastnit pravidelně a přihlásit se na celý cyklus. Ale každý si to může vyzkoušet na prvním setkání, a až potom se rozhodnout, zdali chce absolvovat celý, tedy první cyklus deseti lekcí. Už teď se ale moc těším na všechny, kteří přijali pozvání a hledají způsoby, jak tvořivě komunikovat se svými nejbližšími i sami se sebou. Doufám, že setkání budou pro všechny požehnáním.

❗ Jak se vám hodí ve službě kněžství znalost psychologie?

Psychologie mě provází celým mým kněžským životem a považuji ji za důležitý rozměr, který mi umožňuje lidem sloužit a chápat jejich problémy hlouběji a empatičtěji, a společně hledat cesty jejich řešení v Božím světě.

Kdo není proti nám, je s námi (Mt 12,30)

Rád se vrací domů, ke svým. Do farnosti v Dolní Lutyni kousek od polských hranic. **P. Marián Pospěcha** je římskokatolický kněz a oblíbený moderátor TV Noe. Také ten, který v červnu 2020 v bazilice Nanebevzetí Panny Marie v Praze na Strahově celebroidl zádušní mši za Evu Pilarovou. Otevřený, přátelský, občas příjemně prostořeký. Takového jsme ho měli možnost poznat při jeho nedávné návštěvě v Hradci Králové.

Svou farnost pojmám jako rodinu, je moje přirozená součást. Kdo se domů netěší? Jsem kněz, jsem farář své farnosti. To je můj status, to je moje místo, to je prim! A z Boží milosti a z velkorysosti otce biskupa (od léta letošního roku je jím Mons. Martin David) mohu dělat ještě něco navíc. Ale jsou to věci vedlejší, na druhé koleji. Moje farnost si nezaslouží, aby trpěla tím, že mám závazky nebo povinnosti někde jinde. To si velice hlídám a mým farníkům to dávám najevo. Snažím se dělat všechno pro to, aby byli rádi, když někam odjedu. Já je zaměstnám, já je unavím, a oni si pak říkají: „Kdy už ten chlap bude zase někam odjíždět, ať máme chvíli svatý klid a pokoj.“

77 Myslí to vážně. Před časem farář Marián Pospěcha společně se svými farníky zachránil 230 let starou římskokatolickou faru. Stovky až tisíce hodin práce. Lutyňská farnost má bohatou historii, první písemná zmínka o ní pochází z roku 1447. Barokní farní kostel sv. Jana Křtitele, postavený v letech 1740-1746 na místě staršího dřevěného kostelíka, je kulturní památka České republiky.

„Můj předchůdce byl staříčkový farář, kterého všichni milovali a rádi za ním chodili. Ale protože to byl pán v pokročilém věku, na všechno už nestačil. Když jsem do Dolní

☛ P. Marián Pospěcha v TV Noe

Lutyně přišel, chtěl jsem, aby lidé věděli, že fara je jejich zázemí. Chtěl jsem ji otevřít, aby mohla sloužit pro různé aktivity, setkávání a podobně. Rekonstruovat jsme ji začali od přízemí, kde bílá barva vnitřních omítek prosvětliła kancelář, společenskou místnost i kuchyň. Velkou výhodou je podlaha z dlaždic, které se snadno udržují. To proto, aby se zde lidé nemuseli zouvat nebo přezouvat. Aby mohli bez starostí přijít do učebny, procházet na toalety a vůbec se zde cítit pohodlně. S oblibou říkám, že fara je domem pro veřejnost, nikoliv domem veřejným,“ vysvětluje otec Marián s úsměvem. On sám má svůj pokoj v patře fary, kde je také příruční kuchyňka a pokoje pro hosty.

Farníci odvedli opravdu ohromný kus práce a společné dílo je spojilo. Je to silnější pocit, než kdyby se jen vybraly peníze a udělal to někdo jiný. Otloukaly se omítky, odkopávaly základy, vybíraly staré podlahy a těžká práce stmelila kolektiv okolo fary. Dodnes je to skvělá parta lidí, kteří se mají rádi, kteří si rozumějí a kteří si i pomáhají.

77 Období pandemie covidu s sebou přinesla nutnost začít používat různé technické vymoženosti. Vy se pohybuje v médiích, tak jste asi v této oblasti jako ryba ve vodě.

Jsem totální technický antitalent, všechna ta virtuální úložiště a online, já v tom plavu, a prosím „Pane Bože, dopřej mi té milosti umřít s papírem a tužkou v ruce“. Proto nám Bůh hubu dal, abychom ji používali. Třeba při přednášce či besedách něco projektovat a promítat, chytat wifi, pořad hledat zástrčky a projekční plátনা...na to já nejsem. Každému, kdo to umí, to přeju, ale nezavidím. Umřu jako člověk prehistorický, to je marné, ale nesu to statečně. Pan kancléř mi jednou vysvětloval surfování po virtuálních úložištích s tím, že to je prý jednoduché. Já seděl, nešťastný jak šafářův dvoreček. Vůbec jsem nerozuměl, oč mu jde.

77 Chtěl jste být knězem už jako malý kluk?

◀ Především u seniorů je P. Marián Pospěcha populární

◀ V kapli TV Noe

Já jsem chtěl být pilot velkých dopravních airbusů. Miluju letadla, letectví. Myslel jsem si, že když budu mít ty frčky a na nich pecky jak z kompotu, že budu těžký frajer. Pak jsem chtěl být chirurg. Mě by nesmírně bavila traumatologie, havárky, bouřačky, úrazy. Já bych zachraňoval, já bych resuscitoval do aleluja! A Pán Bůh vyslyšel obě má přání. Ve výšinách se pohybuji, aniž bych k tomu potřeboval letadla, a že se člověk snaží díky kněžství tak trochu kurýrovat, alespoň duši člověka, to je mně taky dopřáno. Takže se mně splnilo obojí.

Pravda je, že navzdory tomu, co jsem právě řekl, zřejmě patřím k těm, kdo se narodili tzv. s kropáčem v kapse. Já jsem od dětství chtěl být knězem. Já jsem to nějak v sobě cítil. To se těžko obléká do slov. To je asi jako kdyby se vás někdo zeptal, jaké to je, když miluješ. O tom se nemluví. To ve vás rezonuje, jste toho plní, vy tomu rozumíte, ale je to vjem nesdělitelný. Alespoň ne úplně jednoduše. To víte, že když přišla léta dospívání, měl jsem i jiné objekty zájmu, co si budeme povídat. Je to tak dobře, svědčí to o vnitřním zdraví. V pubertě jsem se otočil zády ke všemu, co zavánělo kadidlem. Kostelu jsem se vyhýbal, přestal jsem dokonce chvíli ministrovat. Člověk se nesmí bát projít si takovou etapou proměny. Zřejmě to patří k času, kdy se i víra přerodí z dětské do dospělé. Ale když se blížila maturita a rozhodnutí, co dál, tak se mně nechtělo nalhávat si, že to tak není. Vždyť jsem cítil, že to tak v sobě mám. Říkal jsem si, zkusím to, když, tak

mě ze semináře vyhodí. Poznám, že to tak nemá být, že to není Boží vůle, tím pádem si z toho nebudu dělat těžkou hlavu a skočím na tu medicínu. Upřímně, já v tom semináři dělал všechno pro to, aby mě vyhodili, ale to se nestalo, tak jsem si říkal: „*Pane můj, nebudu Tě pokoušet ani dráždit, já do toho jdu!*“

Jsem nesmírně vděčný za 20 let ve službě. Nikdy jsem toho rozhodnutí nelitoval, byť tu a tam člověku něco profrčí kolem nosu, ale kdo to nezná? Někdo to má tak, že prý slyší hlasy a volání. No, nevím. Já slyšet nějaký hlas, tak se leknu a zdrhnu. Já na tyhle „duchařiny“ moc nejsem. Pán Bůh věděl, že na mně musí jinak. Já mám rád věci přirozené, jinak z toho nic není! Takže žádná senzace, žádné mimořádné osvícení. Ale spíš zájem, touha, chtění, úžas?

” Eva Pilarová ... je logické, že jméno populární zpěvačky muselo přijít. Marián Pospěcha je označován jako ten, kdo ji vyprovodil na věčnost.

Nevím, nakolik mi může lichotit, že mě proslavil zrovna pohřeb. S Evou jsme si rozuměli, povídali jsme si o mnoha věcech v životě, ale dlouho ne o smrti. Když se její život blížil ke konci, a ona to cítila, poprosila mě, abych ji na její konečné cestě doprovodil. Do poslední chvíle si udržela svěžest. I uprostřed bolesti a slabosti zůstala silná. To bylo velmi inspirující. Pro nás blízké byla učitelkou v tom finálním stádiu svého života. Lidé ji měli

velmi rádi. Byla totiž úplně normální, neafektovaná a přátelská žena.

Dostal jsem se k ní jako slepý k houslím. Zase, žádná senzace, prostě to tak mělo být. Několikrát u nás ve farnosti koncertovala Lenka Filipová a jednou jsem se jí zeptal, koho by mně ještě pro farnost poradila. Navrhla Evu Pilarovou. „*Pilarka? A její šavadaba dam...?*“ Já jsem generace, která na jejich písničkách nevyrostala. My měli Elány a Team, Paľo Habera. Abych se o ní něco dozvěděl, musel jsem poslouchat její písně a číst text. Překvapilo mě, že některé jsou dokonce i docela duchovní.

Jednou v noci jsem jí napsal velmi zdvořilý mail s žádostí o koncert u nás v Dolní Lutyni. Posílal jsem ho ve 23 hod. Do 15 minut zvonil telefon. Neeee! ... Když farář v noci zvoní telefon, znamená to zpravidla obléknout se, běžet do kostela, vzít svátosti a chvátáte někam zaopatřovat, buď domů nebo do nemocnice. Říkám: „*Dobrý večer, Marián Pospěcha, prosím!*“ A ozvalo se: „*Chvála Kristu, pane faráři, tady Eva Pilarová.*“ A bylo vymalováno! Nikdy před tím jsme se neviděli, ona mě znala z TV Noe. Mluvili jsme spolu asi tři čtvrtě hodiny a rozloučili se, aniž bychom si řekli, proč jsme si vlastně volali. Najednou vyvstalo tolik témat a já měl pocit, jako bychom se znali odjakživa. Pak byl jeden koncert, druhý, Eva se k nám vrátila, aby podpořila opravu filiálního kostela ve Věřňovicích. Zrodil se vztah určitě

důvěry. Eva jako člověk žijící svůj reálný život s jeho bolestmi a těžkostmi, tajnostmi, nesnázemi, potřebovala je s někým sdílet a nějak jimi projít. S Boží pomocí to vyústilo tak, že jsme Evu doprovodili na věčnost. To je veliké téma! To byly hotové exercicie. Zemřela v den prvního, absolutního zákazu pohybu osob a konání veřejných akcí. I první rozloučení bylo v utajení a soukromí.

Měl jsem ji velice rád, nikdy bych neřekl, že může být taková blízkost přes generační i umělecký rozdíl, že vnímání a chápání světa, hudby, umění může lidi takto spojit. Mnoho mi předala, mnoho mne naučila, aniž to tušila, pro mou profesi a přístup k lidem. Velmi jsem si jí vážil a nikdy bych se nestavěl do role soudce. Ďábel obžalovává, Bůh nikdy! A Panna Maria je Advocata nostra, je naší advokátkou, obhájkyní. Vždycky se snaží hledat spíše to dobré, co hovoří v náš prospěch. Velmi jsem obdivoval na Evě Pilarové její přirozenost, osobní přístup ke každému člověku. Líbilo se mně, jak se chová k lidem, jak se dívá do očí, ať byla sebevíc unavená, měla svá trápení a bolesti.

Bylo mu dvacet let, když se v rádiích ozval jeho první velký hit Tam za vodou v rákosí na hudbu Karla Mareše. Textař Jiří Štáidl, ač nás od jeho předčasného odchodu dělí už rovné půlstoletí, to se slovy uměl geniálně. Marián Pospěcha ve své homilii při zádušní mši za Evu Pilarovou, hledal – a našel – ve slovech jeho písně skrytý podtext, výpovědi o její duši věřícího člověka.

Tam za vodou v rákosí je sice píseň o dvou zamilovaných, ale copak vztah mezi Bohem a člověkem není záležitostí intimní, která se často odehrává mimo oči veřejnosti, v jakémsi hájemství nitra, které je obestřeno rákosím životního příběhu, rákosím kalupu, povinností a zmatků? Vztah k Bohu je často ukrytý prám, se kterým je možné odrazit od břehu, vyplout na hlubiny. A Eva uměla dát člověku najevo, jak tuze jí záleží, a není jí jedno, zdali i ty zatoužíš mít či nemít onen prám, který jí náleží, který ona vlastní. Boha vnímala jako slunce ve tmách svého

života. Proto jsem si dovolil ve své homilii citovat text: „*Slunce (Bůh) tam v dáli jen pro tebe září a vzdor zádům spáleným, (to kvůli těm posledním týdnům na lůžku), jsi usnula a spíš, jsi oblakům vzdáleným kus blíž. A to slunce Boží lásky a dobroty ti na cestu září a pálí do tváří, protože za onou vodou a rákosím plavby je květů života kraj. Tam za vodou a rákosím velkého tajemství je Ráj.*“

V roce 2006 vstoupila na českou mediální scénu TV Noe. Televizní stanice, která staví na křesťanských duchovních hodnotách, televize dobrých zpráv. P. Marián Pospěcha na jejich obrazovkách vede neformální rozhovory s osobnostmi veřejného života. „Kdo není proti nám, je s námi!“ Věta z Matoušova evangelia se stala námětem pro jeho pořad Dokořán.

Také k angažmá v TV Noe jsem přišel jako slepý k houslím, jako ke všemu v životě. Nejprve jsem v kapli TV Noe sloužil mše svaté, protože to mám do studia kousek, autem je to do Ostravy z Dolní Lutyně asi 15 minut. Jednou za mnou přišel otec Leoš Ryška (salesián, režisér a filmový producent, společně s Martinem Holíkem založil TV Noe, kde je ředitelem), zda bych nemohl pomoci s moderováním. Když člověk ztratí rozum, nesmí ztratit zároveň soudnost. Takové věci jsem nestudoval, neměl jsem žádnou přípravu. Jsem pouhý „kněz obecný“, nejsem žádný moderátor. On se ale rozhodl, že mně nedá pokoj. Já dál sloužil mše a při odchodu z těch pater Noe jsem toužil po změně skupenství, abych se vypařil, nepozorován, nepotkán na chodbě.

Jenže můj kolega Daniel Vícha, současný biskupský vikář, který moderuje pořad Buon Giorno s Františkem je můj kamarád už od přijímaček. U nich jsme na sebe narazili ve dveřích poprvé a myslím, že jsme v tu chvíli nějak věděli, že budeme kámošit. Maminka mně tenkrát říkala: „*Maro, toho se drž, jeho táta je řezník!*“ Dodnes, a už je to 27 let, jsem od něj neviděl ani klobásku! A to jsme takhle jednou byli na dovolené a otec Daniel se mně snažil přemluvit, abych do toho šel. A tak jsem si řekl, že nebudu dělat fóry,

že to zkusím jako s tím seminářem, že když to nepůjde, tak mě vyhodí a bude ... O co jde? A jsem tam už několik let. Vím o sobě, že jsem velmi líný, jako veš. Když nemusím, tak se nepředřu. Ale uvědomuji si, že mně to Pán asi poslal do cesty, abych byl nucen pracovat, přemýšlet, uvažovat, vzdělávat se. Přípravy dělám často po nocích, aby tím netrpěla farnost. Když „dám děcka spát“, jak říkám, tak se věnuji tomu svému.

Ne všichni hosté, které zvu do pořadu Dokořán, jsou věřící nebo pokřtění. Ale Pán Ježíš přece říká: „*Kdo není proti nám, je s námi.*“ To si troufám říct, že svým způsobem vystihuje Církev. Nejedná se jen a pouze o „výběr z hroznů“ těch, kteří pravidelně chodí na bohoslužby, přispívají atd. Na to Církev nesmí zapomenout, že do toho společenství patří i ti, kteří třeba jinak vidí, vnímají, nahlíží na základě svých zkušeností, prostředí, ze kterého vyšli. Ale sdílejí s námi stejné hodnoty. I když to jinak uchopí do slov, i když se trošičku jinak na to dívají, často jsou nám velmi blízcí. Dokonce si troufám provokativně říct, že někdy ti lidé „vzdálení“ jsou nám daleko blíže než lidé, o kterých si myslíme, že jsou „naši“. Někdy se nestačíte divit, co vypadne z úst věřících lidí. Smutné! Kdežto člověk, který není zatěžkán církevním prostředím, patosem, rétorikou, ztuhlostí, hovoří o Božích věcech s takovou uctivostí, s takovou pokorou, s takovou inspirující zvědavostí, že si někdy říkáte: To nám chybí!

Nám pořad něco nejde pod nos a jsme chronicky kritičtí a rozežraní. Když mě pozvou do jiných televizních či rozhlasových pořadů, nikdy nejdu jakože sebe prezentovat. Informuji zpravidla otce biskupa. Když nepůjdeme my, lidé, kteří žijí svou vírou a slouží ve své službě, kdo jiný? Koho jiného se ti lidé mají ptát? Nezbude jim tedy nic jiného, než aby zvali šamany a roztodivné vědmy a psychopaty. Za to si ale můžeme my sami! Já sám mám zkušenost, že nejhorší je se domluvit s lidmi v církevním prostředí, když potřebujeme něco natočit. Sestra neví, zdali je či není hodna, musí se poradit s Matkou představenou. Bratr zase neví, je-li to vůle Boží, tak musí tři dny meditovat

◀ Vždy s úsměvem

a adorat, aby to zjistil a byl tak schopen se k tématu vyjádřit, atd... A než na to všichni přijdou, tak už je to na pendrek. No, jak u bláznů, kteří přišli o rozum! Hlavně, že máme hlásat! To víte, že po každém vystoupení následuje spousta reakcí – milých, vlídných, děkovných, povzbudivých, ale také člověk musí počítat s tím, že ne všem se to musí líbit. Beru to, mám rád dialog, konfrontaci, bylo by divné, kdybychom všichni měli stejný názor, stejný pohled, stejný humor, to by nebylo normální. Ale mrzí mě, když je to hulvátské, vulgární, agresivní, dábelské, a o to hůře, když je to z prostředí Církve.

Na jeden mail nikdy nezapomenu. Ten smrděl sírou. Začínal: „*Chvála Kristu, reverendissime!*“ Pisatel uváděl, že je hluboce věřící, praktikující, ke svátostem chodící a jedinou bohoslužbu nevynechá – až jsem se styděl, sám za sebe a měl mindráky. A pak přišla druhá část, jak jsem se mohl propůjčit jako římskokatolický kněz určitého kreditu a profilu poskytnout rozhovor takovému člověku, který žije tak a onak, žumpě a spodině... Nehodí se uvádět ta slova dál. Zvažujete v tu chvíli – reagovat nebo ne? Z Pašijí víme, že i Pán Ježíš stál před Pílátem a mlčel, aby jemu samotnému došlo, že mele nesmysly. Proč by se obhajoval za každou cenu? Mně to ale nedalo a odepsal jsem:

„*Ten pán mně ale požádal o rozhovor, ne o ruku!*“ A řehtal jsem se ještě tři dny.

Když pozveme do pořadu TV Noe Dokořán herce, zpěváka, vědce, to projde. Nejhorší reakce jsou vždycky na politiky. To ale známe i z kostelů. Kněz může mluvit v chrámu o penězích, o sexu, o vztazích, o čemkoliv. Boží lid sedí a souhlasně kýve. V okamžiku, kdy se dotknete politiky, máte o zábavu postaráno. Já nestihnu dojet na faru z třetí mše svaté a už mám co číst. A to je počteničko! Argument, že politika do kostela nepatří, je lichý. Patří! Do kostela nepatří politikaření. To je podstatný rozdíl! Politika je výraz pro všeobecný zájem, všeobecné dobro. Slovo pochází z řeckého politiké techné – správa obce. Do Církve patří všechno, co se týká života člověka. Vždyť křesťan nepřestal být křtem občanem republiky. Kardinálové mají dvojí občanství, české a vatikánské. A křesťan nepřestal být občanem své země, i když je občanem Nebeského království. Ale žije a pracuje pro obojí.

” P. Marián Pospěcha miluje podzimní nečas, plískanice, lijáky a bouřky. Ví, že nikdo nepřijde a všichni mu dají „svatý pokoj“ v jeho, jak on říká kutlochu, na lutyňské faře. Může v klidu číst, nořit se do myšlenek a příprav. Mimochodem, patří farníkům a život

bez nich si nedokáže představit. Rodák z Havířova, pohledný muž v nejlepších letech. Také ale kněz se vším, co k tomu patří.

Kněz není nějaký mimoň! Vždyť přece i každý jiný, ženatý chlap, kterému záleží na čisté hře a pravdivosti, si musí být vědom míry svých závazků a slova, které jednou s láskou dal! To je práce celoživotní. S pravdou jdu radši ven dříve než později. Líp se sfoukne zápalka než hoříci stoh. Jsem šťastný ve svém povolání, způsobu života, který jsem si dobrovolně vybral. Nemám sebemenší důvod na tom nic měnit. Kdykoli se pro něco v životě rozhodujeme, vždycky je to na úkor něčeho jiného. Nemůžeme mít v životě všechno. Pak to tak dopadá, že nakonec nemáme nic a jsme nešťastní! Myslím, že každý má být naplno tím, čím být má, a necpat se tam, kde ho není třeba. Kněz má být naplno knězem! A ženatý muž a táta rodiny má být manželem a tátou. Když se tlačí jedni do prostoru druhých, tak jsou trapní oba dva! To je můj život, svět, který mně inspiruje, naplňuje, za tím hlasem jsem šel. Dodnes jsem rád, vděčný a nepřestávám žasnout, byť to někdy „jede po jiskrách“. Ale cožpak vy to tak nemáte?

(J. E. Lauder: Deset panen)

O biblických podobenstvích (3)

Podobenství o deseti pannách

S blížícím se koncem církevního roku nám nedělní texty Evangelia ukazují Ježíše, jak vyzývá k připravenosti a k bdělosti. Tyto výzvy podává také v některých ze svých podobenství a jedním z nich je také podobenství o deseti pannách (Mt 25,1-13).

Deset panen

Nebeské království je podobné deseti pannám, které vzaly lampy a vyšly naproti ženichovi. Pět z nich bylo pošetilých a pět prozíravých. Pošetilé vzaly sice lampy, ale nevzaly s sebou olej, prozíravé si však vzaly s lampami také do nádobek olej. Když ženich dlouho nepřicházel, začaly všechny podřimovat a usnuly.

Ježíš přirovnává Nebeské království k pannám, které šly s lampami naproti ženichovi. I když nemáme přesné a podrobné informace, jak taková židovská

svatba v Ježíšových časech vypadala – možná i proto, že zvyky se lišily prakticky od vesnice do vesnice – přeci je možné určit alespoň základní rámec.

Nevěstou mohla být dívka od 12 let a starší, ženichovi bylo obvykle 18–20 let. Manželství se neuzavíralo tak jako dnes, nýbrž jakoby ve dvou krocích. Tím prvním byly zasnuby, které proběhly v domě otce nevěsty společně s oslavou a požehnáním. Od tohoto momentu byli ženich a nevěsta svázáni manželským svazkem. Než však spolu začali žít, nevěsta nadále žila u svého otce – tohle období mohlo trvat i několik let. Ve svatební den se pak vystrojená a navoněná nevěsta odebrala po západu slunce ve slavnostním průvodu do ženichova domu. Ten jí mohl vyjít naproti buďto až k ní domů nebo na nějaké smlouvané místo. Tak jako tak, úkolem mladých žen (panen) bylo

doprovodit průvod s lampami až do ženichova domu, kde následovala několika-denní svatební hostina.

Deset dívek mělo tedy jasný úkol – svými lampami nebo pochodněmi posvítit na cestu ženichovi a nevěstě. Pět z nich bylo moudrých a dobře se připravilo – spolu s lampami si vzaly i olej navíc. Zbýlých pět bylo nerozumných a vzaly si s sebou nezodpovědně jenom lampy. Pokud by všechno šlo hladce, bohatě by jim to stačilo. Jenomže když ženich dlouho nepřicházel, všechny usnuly a jejich lampy pomalu stravovaly svůj olej.

Ženich přichází

Uprostřed noci se strhl křik: „*Ženich je tady! Jděte mu naproti!*“ Tu všechny ty panny vstaly a začaly si upravovat lampy. Pošetilé prosily prozíravé: „*Dejte nám*

trochu oleje, lampy nám dohasínají.“ Ale prozíravé odpověděly: „*Nemůžeme, nestačilo by pak ani nám, ani vám, dojděte si raději k prodavačům a kupte si.*“ Jakmile však odešly nakoupit, přišel ženich a ty připravené vešly s ním na svatbu a dveře se zavřely.

Uprostřed noci se ozval křik upozorňující na ženichův příchod – pravděpodobně někdo z jeho služebníků šel napřed, aby oznámil, že se blíží. Panny okamžitě zareagovaly a začaly si upravovat lampy. Prozíravé si mohly doplnit olej z nádob, které si vzaly s sebou. Pošetilé však žádnou zásobu neměly, a proto prosily ty prozíravé, aby se s nimi podělily. Očividně jejich lampy nejenomže hrozilo, že brzo zhasnou, ony už dohasínaly. A bez hořících lamp nemohly panny splnit svou povinnost.

Mohlo by se zdát, že odmítavá reakce prozíravých panen byla nemístná a nespravedlivá – vždyť láska k bližnímu nás vede k tomu, abychom se dělili. Do hry tady ovšem vstupují dva faktory. Ten první je čistě praktický: prozíravé panny měly olej tak akorát pro sebe a kdyby z něj daly pošetilým, mohly by zhasnout i jejich lampy a celý slavnostní průvod by tak skončil obrovským trapasem. Druhý důvod odkazuje na duchovní smysl: každý člověk potřebuje svůj vlastní olej, tj. nedá se podělit třeba o dobré skutky nebo o vztah s Bohem s někým jiným, nejde někomu věnovat polovinu mého vztahu s Bohem. Každý je zodpovědný za svůj vlastní život.

Rada jít si koupit olej k prodavačům je na první pohled zvláštní – který obchodník by měl otevřeno uprostřed noci? Slovní spojení „*uprostřed noci*“ však může označovat jenom to, že už je nějaký čas po setmění, ale není ještě hluboká noc. V tom případě by bylo možné obchodníka zastihnout. Případně by obchodníka mohly panny vzbudit a vytáhnout z postele, aby jim olej prodal. A tak tedy pošetilé panny odešly shánět olej.

Zatímco byly pošetilé panny pryč, dorazil ženich. Připravené prozíravé panny se připojily k průvodu a společně vešly do ženichova domu na svatbu. A dveře se zavřely. Tím je naznačeno, že jenom

ti, kteří se zodpovědně připravili a splnili své poslání, mohli vstoupit. Čas, kdy se bylo možné zapojit, už pominul a ti, kteří tam nebyli včas, budou úplně vyloučeni.

Pane, otevři nám

Později přišly i ostatní panny a volaly: „*Pane, pane, otevři nám!*“ On však odpověděl: „*Amen, pravím vám: Neznám vás.*“ Bděte tedy, protože neznáte den ani hodinu.

Když konečně dorazily k domu ženicha pošetilé panny, o kterých nevíme, zda olej koupily anebo se vrátily s prázdnou, zjistily, že dveře jsou zavřeny. Zajisté i ony toužily být na hostině a také byly předem pozvány, takže místo pro ně tam bylo. Proto uctivě volaly na ženicha „*Pane, pane, otevři nám!*“

Ženichova úvodní slova „*Amen, amen, pravím vám*“ jsou formou úvodu do závažného prohlášení. Ženich jako by říkal: „*Ted dobře poslouchejte, co vám řeknu!*“ Následující slova jsou zcela zdrcující pro pošetilé panny. Slovy „*neznám vás*“ ženich sděluje pannám, že mezi ním a nimi není žádné pouto, žádný osobní vztah. Jednoduše s nimi ženich nemá nic společného. Pošetilé panny selhaly v tom, že se nepřipravily na jeho příchod, a tak promarnily svou příležitost vejít na jeho svatební hostinu. Měly k dispozici všechno potřebné, ale svou vlastní nedbalostí nedosáhly vytouženého cíle. Nebyly řádně připravené.

Proto Ježíš končí své podobenství výzvou „*Bděte tedy, protože neznáte den ani hodinu,*“ která má posluchače pobídnout k životu v připravenosti na setkání s Bohem.

Závěr

Někdy se nám možná zdá tak jako prvotním křesťanům, že náš Pán má „zpoždění“. Ježíš nás však učí, že máme být neustále bdělé a připraveni na jeho příchod, abychom nepřišli vlastní vinou o své místo v jeho království. Slovy otce Josefa Toufara: „*Žijme tak, jako bychom již dnes zemřít měli.*“

Matej Pinkas, jáhen)

(Knižní tipy

Nakladatelství Doron

Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Chvalte a dobrořečte

Modlitby svatého Františka z Assisi

Dárková brožura textů sv. Františka vychází při příležitosti osmistých výročí spojených s „Chudáskem z Assisi“. Je obohacena o fotky bratra Bernarda Mléčky z míst spojených se svatým Františkem. Kéž jeho hlas rozezná naše nitro chválou našeho Pána a Spasitele i soucitem k jeho utrpení. Brož., 60 s., 69 Kč

Johannes Fichtenbauer

Tajemství olivovníku

Když apoštol Pavel v 11. kapitole listu Římanům představuje Boží plán s Izraelem a ostatními národy, vykresluje ho pomocí obrazu ušlechtilé olivy a nazývá jej „tajemstvím“. Uchvácen Boží moudrostí volá: „*Jak nesmírná je hloubka Božího bohatství, jeho moudrosti i věděni! Jak nevyzpytatelné jsou jeho soudy a nevystopovatelné jeho cesty! ,Kdo poznal mysl Hospodinovu a kdo se stal jeho rádcem?’“ Autor se snaží tajemství poodhalit. Brož., 176 s., 299 Kč*

Poselství papeže Františka pro Papežské misijní dílo dětí

Drazí misionáři – drahé děti a mládeži,
drazí rodiče, animátoři a přátelé!

19. května tohoto roku jsme oslavili 180. výročí založení Misijního díla dětí a mnozí z vás slaví toto významné a požehnané výročí ještě i v těchto dnech.

Mons. Charles de Forbin Janson, biskup z Nancy a duchovní pastýř s velkým apoštolským srdcem, jej založil v roce 1843 poté, co se z dopisů od francouzského misionáře dozvěděl, že mnoho dětí v Číně umírá následkem hladu zanedbávání. V srdci pocítil hlubokou žízeň po jejich záchraně, a to nejen tělesné, ale i duchovní, protože Ježíš, Boží Syn, zemřel a byl vzkříšen ke spáse všech.

Při příležitosti tohoto výročí si chceme právě z jeho misionářské horlivosti vzít první důležité poučení: starost o spásu druhých. Vskutku, jako skuteční Ježíšovi učedníci se snažíme mít srdce podobná jeho srdci a nechceme bránit tomu, aby v nás nehořela touha po spáse všech. Právě proto vzniklo vaše nádherné misijní dílo, které i dnes, po 180 letech dynamické činnosti, učí velké množství dětí a mladých na celém světě, jak se stát učedníky – misionáři.

V tomto roce si připomínáme i 150. výročí narození zvláštního a vzácného člena Misijního díla dětí: svatě Terezie od Dítěte Ježíše, patronky misí, která do něj vstoupila ve věku sedmi let. Dnes – 1. října – slavíme její liturgickou vzpomínku a právě od ní si chceme vzít druhé velké poučení: i přesto, že jsme ještě velmi

Ⓛ Papežská misijní díla v Ústí nad Orlicí

mladí, můžeme svými modlitbami přispět k tomu, aby mohli všichni poznat a milovat Ježíše, a v tichosti pomáhat jiným jednat dobro. Jak nás učí svatá Terezie, modlitba je prvním misijním skutkem – dokáže zasáhnout každé místo na světě, všechny děti a mladé a každého misionáře. Proto vás zvou, abyste díky modlitbě rostli v přátelství s naším Spasitelem, v přátelství mezi vámi a všemi dětmi a mladými světa, a stali se tak šířiteli míru.

Drahé děti a drahá mládeži – drazí misionáři, chci vám ze srdce poděkovat, protože svou horlivostí nám všichni pomáháte, abychom se stali odvážnými svědky Evangelia a podělili se s ostatními nejen o materiální dobro, ale také o to, co je pro

nás nejvzácnější – o naši víru. Chci také poděkovat vašim rodičům a animátorům, kteří vás doprovázejí a šíří tak charisma a spiritualitu Misijního díla dětí.

Jde o „papežské dílo“ – to znamená univerzální dílo – katolické církve a papeže, a proto vás považuji za své zvláštní spolupracovníky. Chtěl bych vám však připomenout, že toto označení znamená i další důležitý závazek: budovat mosty a vztahy podle příkladu samotného Krista. A k tomu vás také ze srdce vyzývám.

Pokračujte dále v misijní horlivosti v souladu s charismatem, které vám svěřil Mons. Charles de Forbin Janson, a v následování malé cesty svatě Terezie od Dítěte Ježíše s věrností vašemu heslu: „*děti se modlí za děti, děti evangelizují děti, děti pomáhají dětem*“.

Ať vás Pán žehná a ať vás neustále doprovází – a nezapomeňte se za mě modlit.

Řím, 1. října 2023

papež František)

Na Kropáče 30/1
500 03 Hradec Králové
tel. 604 838 882, IČO 736340051
č. ú. 72540444/2700
Mgr. Bronislava Halbrštátová
diecézní ředitelka PMD
bronislava.halbrstatova@seznam.cz
www.missio.cz

Někdy se svět zdá vzhůru nohama

Jak a komu pomáhá Centrum duševního zdraví ve Svitavách?

Ve svitavském okrese pod Oblastní charitou Polička se rozvíjí Centrum duševního zdraví Svitavy. Je novým typem zdravotně-sociální služby, založené jak na práci v ambulanci, tak v terénu, a spolupráci mezi zdravotníky a sociálními pracovníky. Podporuje lidi se zkušeností s vážnou duševní nemocí na cestě k zotavení.

„Co mi dalo Centrum duševního zdraví? Pocit bezpečí a hlavně pocit, že na ty všechny mé trable a kotrmelce nejsem sama. Pocit jistoty, kterou jsem zoufale hledala. A pocit, že všechno zvládneme,“ sdílí své zkušenosti klientka L., která se vyrovnává s depresí a hraniční poruchou osobnosti. Neustálé výkyvy nálad, úzkosti a depresivní naladění vedoucí až k pokusům o sebevraždu zmírnila až antidepresiva a hospitalizace. Na své cestě hledala po propuštění z nemocnice podpůrnou síť. „K péči psychologa a psychiatra dokonale zapadla podpora svitavského Centra duševního zdraví,“ dodává L.

Celý tým Centra se snaží, aby práce s jejich klienty byla komplexní – podporuje své klienty v jejich přáních, pomáhá jim se získáním práce, smysluplným trávením volného času, nebo hledáním stabilního bydlení. Centrum podporuje klienty na celkové cestě k zotavení se z nemoci, to znamená i při léčbě a medikaci – tuto část zajišťují psychiatrické sestry, ke kterým brzy přibudou psychologové a psychiatr/ička. Důležitou součástí týmu je také peer konzultant, který má vlastní zkušenost s vážnou psychickou nemocí. Podpora míří také k blízkým a rodinám klientů; těm se totiž často pozornosti nedostává. V této kombinaci je tak Centrum duševního zdraví zcela novým typem zdravotně-sociální služby pro celé Svitavsko.

Jak otevřít Otevřené dveře?

Centrum duševního zdraví Svitavy ale není jedinou službou pro lidi se zkušeností s duševní nemocí. V rámci sociální rehabilitace se lidé na Litomyšlsku a Poličsku setkávají s podporou služby Otevřené dveře. Eliška je 19 let. Má Aspergerův syndrom, což je porucha autistického spektra, která se mimo jiné projevuje tím, že člověk má potíže s kontakty s lidmi. Eliščinu potíže s komunikací a se sociálními kontakty se postupně prohlubovaly, a doprovázely je úzkosti. Jak dodává sociální pracovníce Lucie Dvořáková, skutečnost, že se Eliška nakonec sama rozhodla kontaktovat Otevřené dveře, byla pro Elišku vzhledem k jejím obtížím sama o sobě náročným krokem.

Turnaj v pétanque – tradiční akci organizací z Pardubického kraje, které se věnují duševnímu zdraví, letos uspořádalo Centrum duševního zdraví ve Svitavách. Foto: Oblastní charita Polička

„K žádosti o spolupráci s Otevřenými dveřmi ale jinak není potřeba žádné oficiální doporučení od psychiatra nebo jiného lékaře,“ upřesňuje možnost spolupráce vedoucí služby Jana Dobrovolná.

Eliška přišla do Otevřených dveří s tím, že potřebuje podpořit v komunikaci a ve zvládnání společenských kontaktů. Také se potřebovala zorientovat v situaci, kdy opustila školu a začala hledat nové životní naplnění. Jsem v tom teď úplně ztracená, nevím, co mám dělat, potřebuji mít se s kým poradit, podotkla při domlouvání spolupráce. Toho si při společných schůzkách všimla i sociální pracovníce Lucie Dvořáková. „Bylo znát, že Eliška nemá moc blízkých lidí, kterým by se mohla svěřit,“ dodává. Zároveň se nechtěla svěřovat rodině, protože měla pocit, že selhala a že jim jen přidělává práci. Společně pak našly nového psychologa a po Eliščiných počátečních obavách připravily žádost o invalidní důchod. Eliška se totiž obávala, že už pak nikdy nenastartuje normální život.

„Mám režim dne, začleňuji se do kolektivu a zároveň jsem svým šéfem,“ říká Vladimír.

To ale není ani zdaleka definitivní stav, jak ukazuje spolupráce s dalším klientem služby Vladimírem. Někdo potřebuje nacvičit

> Pokračování na následující straně >

Pokračování z předchozí strany >

společenské situace, jiný podpořit při orientaci na úřadech. Otevřené dveře pomáhají i s životním naplněním díky nalezení vhodné pracovní pozice: „...bál jsem se, že už nikdy nenastartuju život. Teď vidím, že to jde. Mám režim dne, začleňuji se do kolektivu, ale zároveň jsem svým šéfem. Prosvětlo mi to život. To, že jsem měl za zády Jardu (sociálního pracovníka služby), mi pomohlo, měl jsem v něm jistotu a podporu. Nenechal jsem se tak odradit drobnými potížemi,“ říká Vladimír.

Centrum přivítá nové kolegy

Aktuálně jeho tým hledá nové kolegy – psychiatr/psychiatricka, psychiatrická sestra/bratr. Kontakt: lenka.flidrova@pol.hk.caritas.cz, 731 598 813. Více také na policka.charita.cz.

Tereza Stráteská)

(AKTUALITY)

Krajské ocenění získali také charitní pracovníci a dobrovolníci

Hradec Králové: Královéhradecký kraj ocenil města, organizace, inovativní projekty a osobnosti, které přispěly k rozvoji, kvalitě a dostupnosti sociálních služeb v regionu. Slavnostní udílení se uskutečnilo 4. října v hradecké filharmonii a jsme moc rádi, že mezi oceněnými jsou také naši pracovníci a dobrovolníci.

Cenu „Osobnost v sociálních službách“ obdržel pan Petr Macl z Oblastní charity Hradec Králové, dlouholetý a obětavý terénní pracovník Domu Matky Terezy pro lidi bez domova. Zvláštní ocenění komise získala naše kolegyně Anna Brázdová, vedoucí Dobrovolnického centra Diecézní charity HK, a to za vedení dobrovolníků, inovativní přístupy, a především za to, že naše dobrovolnické centrum nově funguje rovněž jako Regionální centrum pro Královéhradecký kraj. „Velice si této pocty vážím a děkuji všem charitním kolegům, dobrovolníkům a všem koordinátorům dobrovolníků“, děkuje Anička Brázdová.

(Cenu „Osobnost v sociálních službách“ obdržel Petr Macl, který obětavě pomáhá lidem bez domova. Foto: Královéhradecký kraj

(Zvláštní ocenění komise převzala naše kolegyně Anička Brázdová, vedoucí Dobrovolnického centra. Foto: Královéhradecký kraj

V kategorii „Dobrovolnictví“ ocenil kraj také naši dobrovolnici Jaroslavu Sauerovou, která navzdory svému věku již 17 let pomáhá pacientům a návštěvníkům fakultní nemocnice. Zejména pro seniory nebo návštěvníky z venkova je to výrazná pomoc. V nemocnici jsou za ni rádi a uvítali by na oddělení ambulance více takových odhodlaných dobrovolníků.

Všem oceněným moc gratulujeme! Více na www.hk.caritas.cz.

Jana Karasová)

Regionální dobrovolnictví

Hradec Králové: Dobrovolnické centrum Diecézní charity HK nově funguje také jako Regionální centrum pro Královéhradecký kraj. To vzniklo za účelem poradenství pro všechny, kteří chtějí pracovat s dobrovolníky. Nabízí širokou škálu možností dobrovolničení v celém Královéhradeckém kraji, tedy v okresech Jičín, Trutnov, Rychnov nad Kněžnou, Náchod a Hradec Králové.

Ve čtvrtek 19. října se uskutečnil Den otevřených dveří Regionálního dobrovolnictví v prostorách krajského úřadu v Hradci Králové. Program probíhal formou diskusního fóra a workshopů od známých organizací, které spolupracují s dobrovolníky jako například Eurodesk, Národní asociace dobrovolnictví, Dobrokruh, Diecézní charita Hradec Králové a další.

Výhodou Regionálního dobrovolnictví je, že nemusíte dojíždět daleko. Nabídneme vám organizace, které jsou dostupné vašemu místu bydliště. Vybírat můžete z více jak čtyřiceti organizací nejen podle okresů, ale i podle nabízených služeb. Vaši pomoc nejvíce uvítají senioři a zdravotně postižení, děti a mládež, handicapovaní, cizinci, zvířátka a další. Více se dozvíte na našem novém webu: rdc.dchhk.cz, kde naleznete organizace, které Regionální dobrovolnictví nabízí.

Kontaktujte koordinátorku Regionálního dobrovolnictví na e-mailu: veronika.stranska@hk.caritas.cz, případně na telefonu: 733 255 221.

(KALENDÁŘ AKCÍ

Polička

Benefiční koncert – houslista Pavel Šporcl

■ 3. 11. od 17 hod., kostel sv. Jakuba. Výtěžek z koncertu Oblastní charity Polička poputuje na podporu služeb pro lidi s vážným duševním onemocněním – Centrum duševního zdraví ve Svitavách. Více na www.policka.charita.cz.

S vůni vanilky

■ 1. 12. od 8 do 17 hod., AC dílny, Vrchlického 22. Tradiční adventní výstavu pro vás připravili klienti a pracovnice AC dílen a Denního stacionáře. Program svým vyprávěním o „Putování za hvězdou“ doplní faráři z Poličky i okolí. Více na www.policka.charita.cz.

Hradec Králové

Setkání národů

■ 9. 11. od 9 do 20 hod., Adalbertinum, Čs. armády 300. Festival cizokrajné hudby, tance a umění. Etnické workshopy a ochutnávky, národní oděvy a výrobky, výstavy. Pořádá Integrované centrum pro cizince Diecézní charity HK s partnery pod záštitou primátorky. Program najdete na straně 35. Slavíme 10 let. Poznejte s námi tajemství etnických oslav a svátků. Více na www.cizincihradec.cz.

Výstava 30 let Oblastní charity HK

■ 1.–29. 11., Knihovna města Hradce Králové. Zkuste i charitní kvíz o drobné ceny. Více na www.charitahk.cz.

Červený Kostelec

Výstava „ASHA znamená naděje“

■ listopad, Knihovna B. Kafky. Výstava fotografií Ing. Anny Maclové z cesty do Indie přibližuje život dětí zapojených do projektu Adopce na dálku® Diecézní charity HK.

Pardubice

Adventní věnce pro Domácí hospic

■ 21.–22. 11., Kulturní dům Dukla. Oblastní charita Pardubice vás srdečně zve – přijďte si vyrobit vlastní adventní věnec nebo pomoci s výrobou věnců, jejichž prodej podpoří charitní Domácí hospic Andělů strážných. Více o tradiční benefiční akci na www.pardubice.charita.cz a o domácí hospicové péči na hospicpardubice.cz.

Náchod

Putovní výstava příběhů z Indie

■ listopad, Městská knihovna Náchod. Více také na www.adopce.hk.caritas.cz.

Chrudim

Benefiční adventní koncert

■ 3. 12. od 17 hod., kostel Nanebevzetí Panny Marie. Již druhý ročník benefičního koncertu pořádá Oblastní charita Chrudim pod záštitou radního Pardubického kraje Pavla Šotoly. Účinkují operní pěvkyně Noema Erba, která dlouhodobě podporuje Charitu a je tváří sbírky Auta pro sestřičky Domácí hospicové péče. Můžete těšit také na Marii Dvorskou, Miguelangu Cavalcantiho a Martina Peschlíka. Předprodej od 1. 11. v Informačním centru a Občanské poradně.

Výtěžek benefice bude použit na podporu hospicové péče a sbírky Auta pro sestřičky. V rámci koncertu proběhne také ocenění a poděkování zaměstnancům Charity. Všechny srdečně zveme a děkujeme za podporu. Více na www.chrudim.charita.cz.

⤵ Zapojte se i vy do benefiční akce Adventní věnce pro Domácí hospic, který tradičně pořádá pardubická Charita

Oblastní charita
Pardubice

přijme zdravotní sestry

do středisek Domácí zdravotní péče v Pardubicích a Holicích.
Více informací: pardubice.charita.cz/aktualne/volna-mista/.

Výsledky diecézní sbírky na Charitu z neděle 18. června 2023

Farnost	Kč	Farnost	Kč	Farnost	Kč	Farnost	Kč	Farnost	Kč
Bělá n. Svitavou	9 160	Havlíčkův Brod	3 202	Křížlice	150	Pardubice	16 778	Světlá n. Sázavou	9 960
Běstvina	400	Heřm. Městec	3 375	Kutná Hora	8 485	Pce – Salesiáni	6 023	Svratka	5 720
Bohdaneč u Zbr.	800	HK, kostel P. M.	12 378	K. Hora - Sedlec	10 000	Pertoltice	650	Šlapanov	2 030
Bojanov	7 350	HK - Kukleny	4 000	Lanškroun	11 414	Pohled	350	Teplice n. Metují	366
Borohrádek	1 150	HK - Pouchov	13 854	Lázně Bělohrad	2 882	Police nad Metují	8 000	Trstěnice	1 400
Borová	7 400	HK - Pražské Př.	16 318	Ledeč n. Sáz.	3 400	Polička	13 337	Trutnov I	8 618
Boušín	2 476	Hlinsko	16 072	Letohrad	22 512	Polná	15 918	Třebechovice p. O.	6 472
Brandýs n. OrL.	4 000	Holohlavy	3 320	Libřice	1 400	Proseč/N. Hradý	6 470	Třebonín	580
Broumov	2 994	Horní Branná	2 220	Libštát	2 310	Předhradí	3 000	Třebosice	487
Bykáň	1 700	Horní Jelení	1 270	Lično	600	Přepychy	2 390	Týnec nad Labem	1 164
Bystré u Poličky	7 520	Horní Roveň	970	Lipnice n. Sáz.	500	Pustá Kamenice	3 027	Uhelná Příbram	420
Bystré v OrL. h.	2 990	Horní Sloupnice	3 995	Lipoltice	500	Radhošť	480	Úpice	3 479
Býšť	2 450	Horní Štěpanice	1 400	Lochenice	2 690	Raná	5 000	Ústí nad Orlicí	12 331
Čachotín	1 360	Hořičky	193	Lomnice n. Pop.	1 108	Ronov n. Doubr.	2 810	Vamberk	3 234
Čáslav	11 304	Hostinné	1 700	Lovčice	420	Rosice n. Lab.	1 790	Včelákov	730
Častolovice	2 850	Hradec Král. I	8 474	Lučice	422	Roztoky u Jilem.	1 200	Vejvanovice	1 420
Černíkovice	1 250	Humpolec	6 971	Luže	7 254	Rtyně v Podkrk.	3 552	Velká Losenice	2 577
Černilov	3 600	Chlumec n. Cidl.	1 700	M. Svatoňovice	3 607	Rybná n. Zdob.	1 354	Vilémov u Golč. J.	405
Červ. Janovice	1 670	Choceň	14 200	Míčov	400	Rychnov n. Kněž.	1 447	Vítkovice v Kr.	1 058
Červ. Kostelec	11 487	Chomutice u H.	6 320	Mikulovice	1 317	Řetová	1 800	Voděradý	830
Česká Bělá	4 385	Chotěboř	2 965	Mladé Bříště	5 120	Sádek	5 707	Vojslavice	3 370
Česká Skalice	5 000	Chotusice	3 670	Mladočov	5 810	Sebranice u Lit.	12 070	Vrbatův Kostelec	2 400
Česká Třebová	7 676	Chrast u Chrud.	3 600	Mříčná	3 010	Seč	1 230	Vrchlabí	6 071
Dlouhá Třebová	2 160	Chrudim	10 028	Náchod	12 532	Senožaty	1 330	Zálesní Lhota	1 310
Čes. Heřmanice	4 160	Jaroměř I	2 371	Nasavrky	3 500	Sezemice	3 084	Zbraslavice	1 480
České Libchavy	3 035	Jilemnice	4 605	Nížkov	11 552	Skála	1 000	Zbýšov v Č.	2 760
Čibuz	1 550	Jiřice	865	Nová Paka	13 310	Skuhrov u HB	420	Žacléř	1 100
Číhošť	4 260	Josefov	2 438	Nová Ves n. Pop.	1 540	Skuteč	5 567	Žamberk	6 064
Dašice	600	Kaliště	2 580	Nová Ves u Chot.	800	Slatina nad Zdob.	1 073	Ždírec	1 763
Dobruška	12 003	Kameničky	16 074	Nové Město n. M.	11 982	Slatiňany	3 620	Želiv	2 870
Dolní Dobrouč	9 000	Koclířov u Svitav	2 700	Nový Bydžov	2 854	Solnice	4 950	Žiželice	3 467
Dolní Krupá	2 741	Korouhev	3 583	Nový HK	8 388	Sopotnice	1 540	Žumberk	426
Dolní Libchavy	2 300	Kostelec n. OrL.	5 757	Nový Hrádek	4 929	Sopoty	1 000		
Dolní Újezd	7 308	Králíky II	3 180	Ohaře	1 500	Střítež	560		
Dvůr Král. n. L.	3 687	Krouna	2 270	Opatov v Č.	5 021	Studeneč u H.	5 400		
Havlíč. Borová	1 465	Krucemburk	11 500	Opočno	4 204	Studnice	1 560		
Celkem									774 631

Poznámky: *V tabulce jsou uvedeny výsledky sbírky na Charitu ve farnostech, které zaslaly její výtěžek do 11. 10. 2023.

Informace: Ludmila Rychtářová – tel. 495 063 135.

Darované finanční prostředky budou použity na podporu činnosti Diecézní katolické charity Hradec Králové, která zajišťuje metodické vedení Charit v Královéhradecké diecézi a také realizuje vlastní projekty pomoci, jako jsou: Adopce na dálku a rozvojové projekty v Indii, Dobrovolnické centrum, Půjčovna pomůcek pro nemocné nevyлéčitelnou Huntingtonovou chorobou a projekty na pomoc cizincům a uprchlíkům.

Děkujeme všem dárcům za příspěvek a podporu charitní činnosti a také všem duchovním správcům za spolupráci a pozornost, kterou sbírce ve svých farnostech věnovali.

SETKÁNÍ NÁRODŮ

MEETING OF NATIONS

FESTIVAL CIZOKRAJNÉ HUDBY, TANCE A UMĚNÍ

ETNICKÉ WORKSHOPY A OCHUTNÁVKY • NÁRODNÍ ODĚVY A VÝROBKY

FESTIVAL OF EXOTIC MUSIC, DANCE AND ARTS • ETHNIC WORKSHOPS AND TASTES • NATIONAL COSTUMES AND PRODUCTS

9. 11. 2023

Adalbertinum Hradec Králové

Slavíme
10 let

POZNEJTE S NÁMI TAJEMSTVÍ ETNICKÝCH OSLAV A SVÁTKŮ

9:00 - 14:30 - program pro školy 15:00 - 20:00 - program pro veřejnost

15:00 - 17:30 - etnické workshopy a ochutnávky:

- HRA NA AFRICKÉ BUBNY • MALOVÁNÍ HENNOU • VÝROBA UKRAJINSKÝCH ČELENEK
- TRADIČNÍ INDIÁNSKÉ VÝROBKY • ORIENTÁLNÍ PŘÍPRAVA ČAJE A KÁVY • TAJEMSTVÍ JMÉNA

18:00 - 20:00 - multikulturní koncert:

- Afro Dance & Drums: ROBEN MLAUZI (Zimbabwe) & DIVOKÉ BUBNY (ZOO Dvůr Králové) • Indiánská skupina CHAYAG (Ekvádor) • BETY (Vietnam)
- KINTARI (Indonésie) - tradiční tanec v maskách • KHATTYA - arabské břišní tance
- SMARTI RAYAMJHI (Nepál) - svatební tanec • ALVINA AGHAJANYAN (Arménie)
- NATALIYA IVANOVA a sbor RADIST' (Ukrajina) • Mongolské orientální tance

DOPROVODNÉ VÝSTAVY:

- HRADEC KRÁLOVÉ OČIMA UKRAJINSKÝCH DĚTÍ A MALÍŘŮ • PHILIPP SPALEK: ROK S UKRAJINOU
- VÝTVARNÉ PRÁCE CIZINCŮ Z POS MV ČR KOSTELEČ N. O. • PŘÍBĚHY Z INDIE • NA BŘEZÍCH NILU (EGYPT)

POŘÁDAJÍ:

Integrační centrum pro cizince Diecézní charity HK ve spolupráci se Statutárním městem Hradec Králové, Královéhradeckým krajem, Filozofickou fakultou UHK, Ministerstvem vnitra ČR, SUZ MV ČR - PoS Kostelec n. O. a Regionálním ukrajinským spolkem ve VČ.

Vstup zdarma.

Záštitu nad akcí převzala primátorka města Hradec Králové.

cizincihradec.cz ZMĚNA PROGRAMU VYHRAZENA hk.caritas.cz

Spolufinancováno
Evropskou unií

MINISTERSTVO VNITRA
ČESKÉ REPUBLIKY

Diecézní charita
Hradec Králové

Univerzita Hradec Králové
Filozofická fakulta

PODPORTE PRÍSTAVBU FARY VE ŠPINDLU

 WESPRZYJCIE ROZBUDOWĘ PLEBANII W SZPINDLEROWYM MŁYNIE

 UNTERSTÜTZEN SIE DEN AUSBAU DER PFARRSTELLE IN ŠPINDLERŮV MLÝN

 SUPPORT THE EXTENSION OF THE PRESBYTERY IN ŠPINDLERŮV MLÝN

WWW.PRISTAVBA-FARASM.CZ

ŘÍMSKOKATOLICKÁ FARNOST - DĚKANSTVÍ VRCHLABÍ
NÁMĚSTÍ MÍRU 287, VRCHLABÍ

+420 604 690 294 - VEDOUCÍ PROJEKTU

+420 731 645 349 - KANCELÁŘ FARNOSTI VRCHLABÍ

e-mail: rkf.vrchlabi@dihk.cz

1187066329/0800 VS 888

IBAN: CZ06 0800 0000 0011 8706 6329, KÓD BANKY (BIC): GIBACZPX

PM design

DĚKUJEME | DZIĘKUJEMY | DANKE | THANK YOU